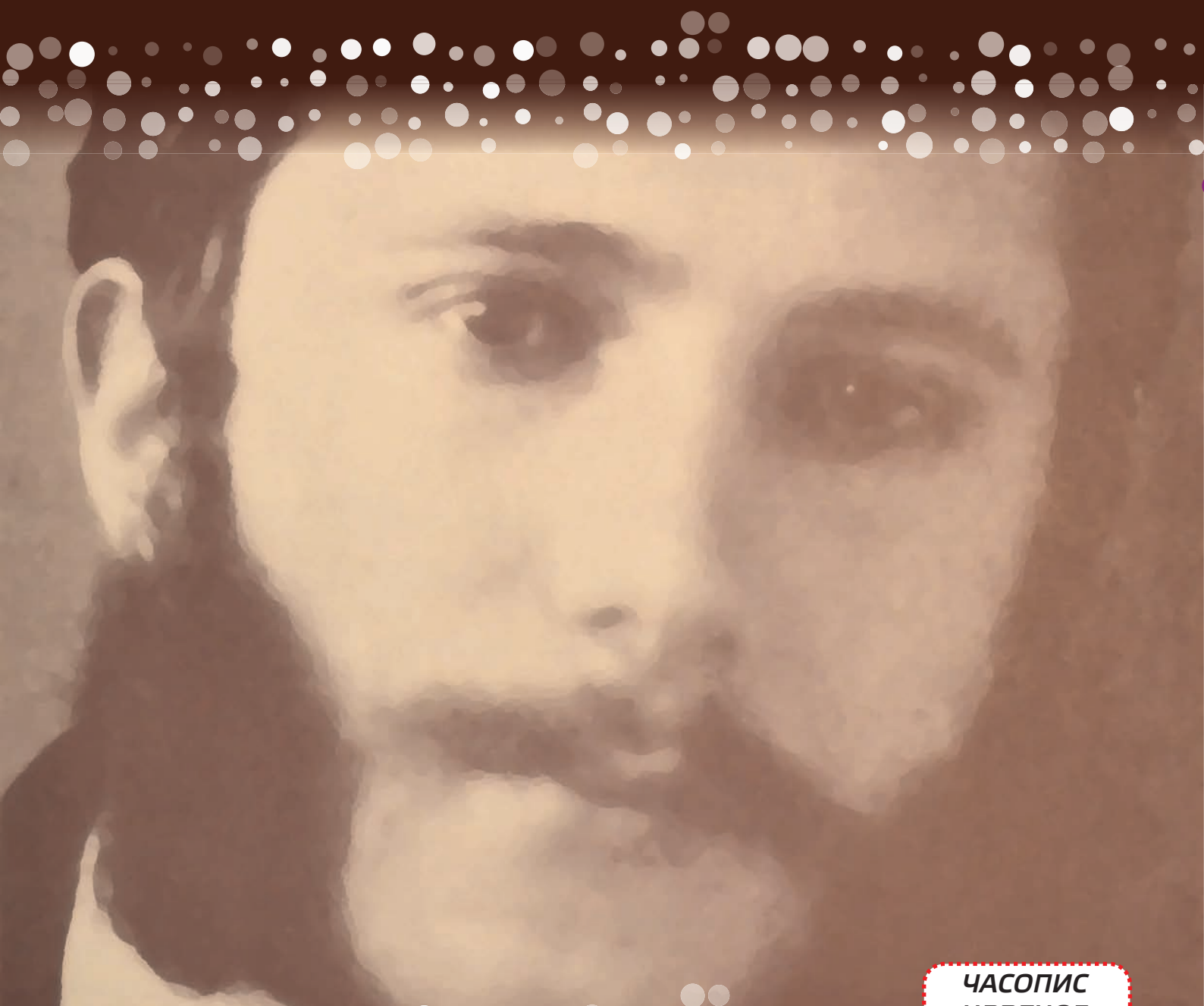

У служби хуманости

ЧАСОПИС
ЦРВЕНОГ
КРСТА
КРАГУЈЕВЦА
ГОДИНА VIII
БРОЈ 14-15
ДЕЦЕМБАР 2018

Црвени крст Крагујевац

Војном контролом
преглед:

ДОПИСНА
СРПСКИХ

КРАЉЕВИНА

Моника Стенли
(1879-1972)

Мејбел Дирмер
(1872-1915)

Мејбел Стобарт
(1862-1954)

Олив Олдрич
(1867-1950)

Једини начин
да човек сагледа раш
јесће из болнице.
М. Дирмер

БОЛНИЦА СТОБАРТ Крагујевац 1915

Татјана Јанковић

Војном контролом
преглед:

ДОПИСНА КАРТА
СРПСКИХ РАТНИКА

КРАЉЕВИНА

Поштовани,

Позивамо Вас на отварање изложбе
БОЛНИЦА СТОБАРТ

Уторак 6. новембар 2018. у 13 сати
Галерија Народне библиотеке „Вук Караџић“
Др Зорана Ђинђића 10, Крагујевац

Издање Инспекције Пошта српских армија

Реч председника Црвеног крста Крагујевца

Прим. др Стеван Китанић

Поштовани читаоци,

Наш мотив и приоритет је да будемо корисни нашим суграђанима и држави. Због тога смо захвални бројним пријатељима "из далека и изблиза", (како рече ауторка изложбе Болница Стобарт, Татјана Јанковић), који су нам у тој намери помогли и помажу. "Права пријатељства" нису ломљива

попут стакла ни пролазна као иње, већ су најпостојанија од свега, речи су песника Емерсона.

Зато су садржај овог броја заправо лепе приче о пријатељима и пријатељству.

Признање за најхуманију средину, које нам је уручено у Црвеном крсту Србије, јуна 2018. године, само је једна потврда да Крагујевчани имају велико срце пријатеља, не само када добровољно дају крв, него у свим хуманитарним акцијама које смо организовали.

Заједно са Градом организујемо и реализујемо Законом нам поверене послове, како би помогли институцијама да ублаже и умање патњу рањивих група.

Током 2018. године за најугроженије смо прикупили систематизовали и дистрибуирали 20039,60 кг помоћи – хране, хигијене, одеће и обуће.

У 25 сеоских и приградских средина, однели смо 222 пакета, старим, болесним, полупокретним и непокретним лицима. Континуирано је припремана ужина за 3000 ученика у 24 школе, а у оквиру народне кухиње припремано је 850 obroka за 550 породица током 6 дана у недељи. Од укупног броја obroka током године скувано је 254 150 obroka.

Посебну пажњу поклањамо едукацији свих генерација. У периоду јануар децембар 2018 године, едукована 953 млада волонтера реализовала су бројне активности у оквиру свих десет области деловања.

На тему о здравим стиливима живота едукацијама смо обухватили 3600 деце и младих и 800 одраслих особа, 2483 грађана је успешно завршило обуку из прве помоћи, 950 деце и младих смо едуковали на тему борбе против болести зависности, а у септембру и

октобру реализовали смо акцију "Безбедност деце у саобраћају" за 1081 предшколца и 1713 првака.

Јако везани за свој град и свој Црвени крст, а у жељи да ширимо принципе Црвеног крста, уз помоћ пријатеља из Македоније, Саше Точкова смо превели на српски језик две биографије два великана Анри Динана и Густава Мојниеа.

Тема овог броја је међународна сарадња, која нам је омогућила да проширимо своје хоризонте разменимо искуства и стекнемо, обновимо и учврстимо пријатељства.

У име нашег пријатеља Црвеног крста и 642 волонтера који су са 17 запослених 2018. године, бринули за своје суграђане реализујући 40 464 волонтерска сата, желим Вам све најлепше и најбоље.

Прим. др Стеван Китанић

Председник Црвеног крста Крагујевац

Stevan Kitanic

Штампање Часописа
помогао је Град Крагујевац.

Издавач
Црвени крст Крагујевац

За издавача
Невенка Богдановић

Главни и одговорни уредник
Др Љубиша Милојевић

Графички дизајн
Никола Богдановић

Лектор
Марица Патрногић

Бесплатан примерак

Штампа
Штампариа "Prodesign plus"
Крагујевац

Тираж
500 комада

Адреса редакције
Ул. Св. Марковића бр.7,
34000 Крагујевац, Србија
Тел. +381 34 332-617
331-737

e-mail:
kragujevac@redcross.org.rs

ISSN 2217-7655

Реч уредника

др Љубиша
Милојевић

Делимо сасвим сигурно ИЗУЗЕТНО ПОЗИТИВНУ ОЦЕНУ свеукупног хуманитарног рада целокупног чланства Црвеног крста Крагујевца оствареног 2018. године у оквиру, наравно, матичне организације Црвеног крста Србије, уважавајући принципе и начела Међународног Црвеног крста и полумесеца, уз свестрану потпору Града и различитих врсти сарадње (помоћи) бројних државних институција уз пуно поштовање комплетне правне регулативе.

Но, за овај број часописа определили смо се са циљем да детаљније обрадимо ангажовање крагујевачких црвенкрсташа на плану међународне хумане сарадње.

Најпре би смо указали на значајно учествовање Црвеног крста Крагујевца, наравно, са Црвеним крстом Србије, градом Крагујевцем и надлежним органима Србије на обележавању 100 година од завршетка ВЕЛИКОГ РАТА.

Први светски рат је на терену Србије оставио велики број лица лакше или теже повређених и оних који су били захваћени смртоносном епидемијом пегавца. Сам Крагујевац је био у фокусу крвавих збивања. Тада су немерљиву помоћ израђаваном српском народу пружале бројне санитетске мисије по цену губитка и својих живота. Управо због тога огроман пијетет Крагујевчана према тим жртвама. Зато у нашем граду традиционално се сваке године одржава велика комеморација посвећена др Елизабет Рос и њеним сарадницама Мејбл Дирмер и Лорни Ферис које су сахрањене на Варошком гробљу. Оне представљају симбол свих бројних умрлих чланова мисија широм Србије.

Посебно велика и значајна комеморација је одржана 2018. године уз присуство практично свег чланства Црвеног крста Крагујевца, великог броја грађанства, Града, представника земаља одакле су поменуте хероине, представника Српске православне цркве и представника државних органа.

Оно што сматрамо важним истаћи јесте и чињеница да се о овим „анђелима“ како су их називали рањеници у време када су им оне помагале све више пише код нас и у свету у средствима јавног информисања, књигама, па и званичним уџбеницима.

Верујемо да читаоци следећих страница часописа бити импресионирани писањем угледних ауто-

ра о овим храбрим медицинским радницима које су у време спашавања живота других, нажалост, изгубиле своје.

Друга тема се односи на промоцију биографија Анри Динана и Густава Мојнијеа у Крагујевцу. Ову организацију су спровели Невенка Богдановић, секретар Црвеног крста Крагујевац и Сашо Точков, председник Црвеног крста Охрида. Напомињемо да су обе књиге први пут преведене на српски језик од стране Саше Точкова из пријатељског Црвеног крста града Охрида. На промоцији су говорили аутори биографија, о Анри Динану - Роже Дуран, а о Густаву Мојнијеу - Франсоа Буњон, који су поздрављени од пуне сале присутних црвенкрсташа, као и других гостију из нашег града и околине. Њих је непосредно пред промоцију примио Радомир Николић, градоначелник града Крагујевца који им је говорио о знаменитостима града и његовој историји.

Трећа тема: Петнаест година пријатељства и данас веома актуелна и верујемо да ће исто тако остати и у будућности, а односи се на изузетно добру сарадњу између Јужноморавског региона у Чешкој и Црвеног крста у Крагујевцу. Наиме, већ пуних петнаест година Јужноморавски регион финансира боравак деце у планинском кампу Хутиско-Соланец. Црвени крст Крагујевац, уз консултације са школама, организује одлазак ове деце која иначе потичу из недовољно имућних породица а добри су ученици и активисти Црвеног крста. Они се у Кампу друже са вршњацима из Чешке, играју се, уче језике својих нових другара, упознају се са њиховом земљом, културом, спортом и другим. То је пријатељство толико нарасло да је градоначелник Кијова, господин Франтишек Лукл (граду припада школски центар чији је поменути камп) доделио признање града Кијова за развој чешко-српске сарадње др Љубиши Милојевићу, потпредседнику, Невенки Богдановић, секретару и Слађани Ђукановић, члану Управног одбора Црвеног крста Крагујевца, који су иначе пратили ову децу на камповању.

Четврта тема говори о учествовању наше волонтерке Мирославе Матић у УН 2017. са темом „Дискриминација и насиље према старијима“, и 2018. на обележавању 70 година од усвајања Декларације о људским правима. Сјајно је представила Црвени крст и нашу земљу.

Надамо се да ће читаоци ове публикације обогатити своја сазнања о нашој црвенкрсташкој хуманој делатности.

“Оне су хероине српске трагедије а да тога нису ни свесне”

Татјана Јанковић - Ауторка изложбе

Крајем априла 1915. године у Крагујевац је стигла хуманитарно - медицинска мисија коју је предводила Мејбел Синклер Стобарт. Организована група од 45 чланова – медицинског особља и волонтера – упутила се у Србију као Трећа јединица Српског потпорног фонда. Путовање чланица мисије Стобарт од Лондона до Крагујевца трајало је готово месец дана. Имајући у виду епидемију тифуса, М. Стобарт се припремила за рад у болници под шаторима. Након приспећа у Крагујевац, одабрана је локација на тркалишту, у градском насељу Вашариште, где је постављено 62 шатора које је Јединица донела са собом.

У вези са новопристиглом мисијом Српски војни санитет доноси две важне одлуке: да болница Стобарт прихвата и лечи искључиво рањенике и да, у случају да дође до повлачења, прати српску војску као „летећа пољска болница“. М. Стобарт одмах уочава да је цивилно становништво угрожено не само тифусом, већ и дифтеријом, шарлахом и другим заразним болестима, и предлаже отварање „друмског диспанзера“ у близини кампа. Вест о отварању диспанзера проноси се врло брзо; људи пешице прелазе на десетине кило-

метара да би добили лек и савет од стручног особља. Евидентно је да потребе локалног становништва за медицинском помоћи надилазе капацитет једног диспанзера. Стобарт предлаже отварање још шест у оближњим местима: Лапово, Наталинци, Рековац, Рудник, Витановац и Овчар Бања. Српски потпорни фонд прикупља средства за опремање нових диспанзера; ка Србији креће група медицинског особља и волонтера који ће бити распоређени у овим диспанзерима.

Кроз болницу Стобарт, према речима њеног руководиоца, за шест месеци рада прошло је око 20.000 пацијената.

У октобру стиже вест о предстојећем повлачењу; део особља предвођен М. Стобарт креће са српском војском. Одважној Британки од српске команде бива поверено да предводи једну колону; на одредиште стижу без икаквих губитака у људству.

О раду болнице Стобарт најдетаљније и најобимније сведочанство оставила је сама Мејбел Стобарт у књизи објављеној већ 1916, под насловом Пламени мач у Србији и другде (на српском, у издању Прометеја и РТС-а, 2016). То је сведочанство нескривено ангажовано на циљу да Британцима пружи што тачнији увид у ратне прилике у Србији и да подстакне на даљу помоћ српском народу.

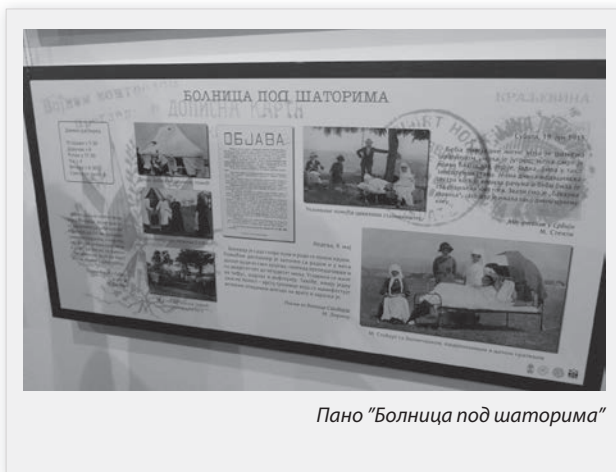
Поред Пламеног мача, у Лондону су, током 1915. и 1916, објављене још три значајне књиге чланица мисије Стобарт: Мој дневник у Србији Монике Стенли, Писма из болнице Стобарт Мејбел Дирмер и Повлачење из Србије Олив Олдриџ. Ова три сведочанства по први пут се појављују у преводу на српски језик у оквиру књиге Болница Стобарт (Народна би-

Татјана Јанковић говори о чланицама мисије “Стобарт”

Пано "Болница под шаторима"
на централној фотографији М. Стобарт

Пано "Болница под шаторима"

библиотека „Вук Караџић“ Крагујевац, 2018), а њихови одабрани сегменти чине текстуални део изложбе Болница Стобарт: Крагујевац 1915.

Књига Болница Стобарт на драгоцен начин допуњава Пламени мач у Србији. Као чланице мисије задужене за споредне (помоћне) послове као што су вођење кухиње (главна куварица, М. Стенли), односно за снабдевање рубљем (М. Дирмер), и рад сеоског диспанзера (куварица у Витановцу, О. Олдриц) - ове три болничарке нашле су се на маргиналним позицијама одакле се често примећују детаљи који измичу присутнима у центру збивања. Животно и ратно искуство који претходе њиховом приступању мисији, као и лични мотиви за долазак у Србију - разликују се; њихови карактери, системи вредности, вештина писаног изражавања такође се разликују; форма ових сведочанстава варира од дневника, преко писама, до мемоарских записа.

И поред свих различитости, постоје теме на којима се сустичу погледи и задржава пажња све три ауторке. Ту спадају значајни догађаји као што је бомбардовање града, смртни случајеви међу особљем мисије и пацијентима, посете значајних људи попут принца Александра и сер Томаса Липтона, народни обичаји везани за славу, крштење, давање помена покојницима... Ту су и теме којима се свака од ових болничарки посвећивала у више наврата, било зато што су их сматрале вредним истицања, било зато што су оне саме биле окупирание неподударњем између очекиваног и виђеног: међусобни однос „непријатеља“ у оквиру болничког кампа, где аустријски заробљеници раде као помоћници; чудесан менталитет Срба који обухвата наоко противречне особине борбености и нежности; поштовање, захвалност и поверење које испољавају

српски официри према женама докторима, односно чланицама мисија уопште итд.

Положај аустријских војника у српском заробљеништву изазива пажњу наших хроничарки, које на више места истичу часан однос српских војника према затвореницима, али и хумано опхођење аустријских болничких помоћника према рањеним српским војницима. Са чуђењем и дивљењем оне истичу да је „непријатељ“ главни доктор у српској војној болници. Однос у којем људскост надвладала војно-политичке интересе врло пластично показује сав бесмисао рата.

У редовима где су описани Срби, било као појединци или као народ, читава се зачуђеност над топлином и благошћу, и, са друге стране, беспоговорном одлучношћу, пожртвованосћу и храброшћу српских војника. Као боркиње за права жена, ове Британке посебно истичу да су од стране српских официра прихваћене као равноправне и да је поверење које им је указано у одлучујућим тренуцима потврдило искреност таквог става државног војног врха.

Запажања која се у више наврата преклапају (делимично и поклапају) у записима све три добровољке, тичу се културолошких разлика на које оне указују на један сасвим племенит, условно речено „женски“ помирљив начин, истичући не разлике већ сличности између српског и британског народа. Захваљујући записима српских Британки сазнајемо занимљиве детаље о 1915. г. у Крагујевцу: о производима који се могу наћи у продавницама, о ценама намирница на пијаци, о врстама цвећа које расте на ливадама око кампа, о одевању српског живља...

Како су Моника Стенли и Олив Олдриц биле међу оним особљем болнице Стобарт које је пратило српску војску у повлачењу све до Јадрана, у њиховим сведочанствима смењују се слике страдања са описима предела, у дирљивом покушају да се остане на страни живота и онда када је све около у знаку смрти. Колики су били истрајност и пожртвованост британских болничарки током повлачења бар малим делом исказују речи америчког ратног извештача Фортијера Џонса (Аутор књиге Са Србијом у изгнанство - доживљаји једног Американца са војском која не може умрети (Прометеј, РТС, 2015)): „Оне су хероине српске трагедије, а да тога нису ни свесне.“

Желела бих да скренем пажњу на неке специфичности ове изложбе.

На једном од паноа дат је преглед распореда диспанзера при болници Стобарт према мапи из књиге М. Стенли. Локације су означене репликама заставице Српског попорног фонда чији се оригинал налази међу изложеним експонатима, а Библиотека га поседује захваљујући Славици Поповић Филиповић. Ова заставица се продавала у сврху прикупљања помоћи српском народу.

У једној од витрина изложен је оригинални портрет др Елизабет Рос са њеним потписом, у власништву Црвеног крста Крагујевац. Међу експонатима налазе се ратне дописнице које су чланице мисије Стобарт слале из Крагујевца или диспанзера при болници Стобарт. Дописнице су власништво др Милана Радовановића и чине основу за визуелни идентитет ове изложбе.

У витрини са књигама налази се прво издање писама Мејбел Дирмер, књиге која је објављена 1915. и рас-

Витрина са књигама

Преглед распореда диспанзера према мапи из књиге М. Стенли
локације су означене репликама заставица Српског потпорног фонда

Ратне дописнице - власништво др Милана Радовановића

продата за две недеље. На основу базе sobiss ово је једини примерак у Србији и налази се у фонду старе и ретке књиге наше библиотеке. Поред ове публикације, у витрини се налази друго издање Пламеног мача у Србији и другде Мејбел Синклер Стобарт из 1916. из фонда НБС, и Повлачење из Србије Олив Олдриц такође из 1916, из фонда Универзитетске библиотеке "Светозар Марковић" у Београду - једини примерак, према бази sobiss, Србији. Изложили смо и примерак британског часописа Сфера, број у којем су две странице посвећене болници Стобарт. У истој витрини можете погледати и одликовања која су додељивана током Првог светског рата, а у прилици смо да их видимо захваљујући колекционару, нашем суграђанину Звонку Марковићу.

Ово истицање специфичности изложбе има за циљ само једно - да укаже на солидарност која се са главних јунакиња ове приче пренела и на нас, који њихову причу покушавамо да испричамо. Током истраживачког рада и обликовања прикупљених података имала сам бројне помоћнике и сада ево стижем до мени најдражег дела овог програма, када имам прилику да се захвалим свим мојим сарадницима.

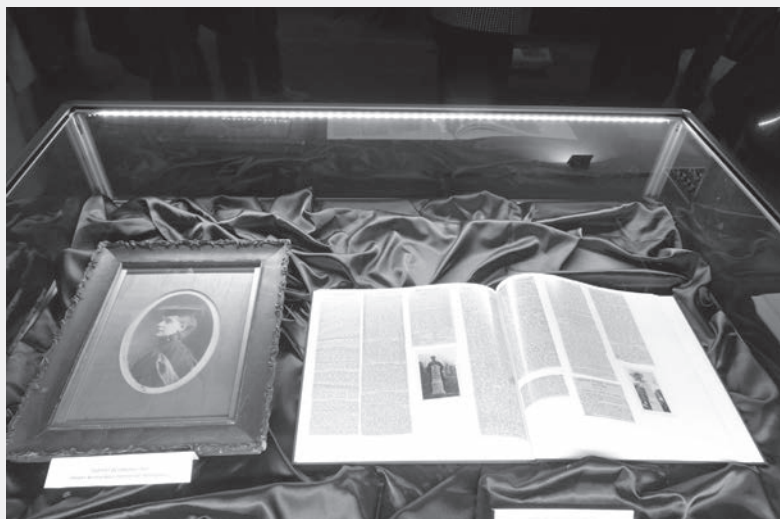
Најпре хвала граду Крагујевцу који је уврстио објављивање књиге Болница Стобарт и приређивање изложбе међу програме којима наш град обележава век од окончања Великог рата.

Хвала директору библиотеке, Мирку Демићу, на указаном поверењу и храбрости да ми додели овај задатак, чију је реализацију пратио у сваком сегменту - није било тако лако како звучи!

Бескрајно хвала мојим драгим колегама на вери у овај пројекат и прискакању у помоћ у критичним тренуцима - Виолети, Јадранки, Весни и свима осталима из колектива. Драги људи, хвала вам, осећала сам вашу подршку у сваком моменту.

Посебно желим да се захвалим графичкој дизајнерки изложбе, Марији Јовановић, на одговорном и преданом раду, као и на непресушном стрпљењу за све моје измене које су искрсавале у последњем тренутку.

Хвала колегама сарадницима из пријатељских библиотека - Татјани Брзуловић Станисављевић и Мирјани Станишић - и помоћницима

Оригинални портрет др Елизабет Рос са њеним потписом - власништво Црвеног крста Крагујевац

Сандук и реплика медицинске униформе - власништво Музеја Црвеног крста Србије

Витрина са одликовањима - власништво Звонка Марковића

Слева на десно Татјана Јанковић, Велибор Видић, Росвита Тополац, Живорад Ракетић, Радованка Андрић и Милка Игњатовић

и саветницима из иностранства - Сунчици Гетер, Луиз Милер и Алану Камингу.

Хвала Марији Шћекић Марковић, која је несебично поделила са мном своје изворе, препознавши страст истраживача.

Хвала нашем историчару Горану Милосављевићу из Ист. архива на уступљеном материјалу, Црвеном крсту Србије и Црвеном крсту Крагујевца, Народном музеју Крагујевац и Музеју ливнице, Књажевско-српском театру.

Хвала историчару Дејану Ристићу, рецензенту изложбе, који је видео овај пројекат као значајан и препоручио га за подршку Министарства културе и информисања. И хвала Министарству културе и информисања на финансијској подршци.

На крају, посебно желим да истакнем да је ова изложба од самог почетка имала свог доброг духа који се појављивао у прави час и уклањао препреке. Његово име је Велибор Видић из Архива у Ваљеву.

Драге колеге, пријатељи изблиза и издалека, хвала вам што сте данас дошли да поделите радост са нама.

Татјана Јанковић

БЕСЕДА МИРКА ДЕМИЋА

Протекле четири године биле су испуњене евоцирањем успомена на Први светски рат, трагедију која је пре више од стотину година задесила Европу, а изнад свих - Србију. Народна библиотека „Вук Караџић“ је започела са обележавањем догађаја из Великог рата низом изложби, објављеним књигама, организованим предавањима, издавачким пројектима, пројекцијама филмова, подсећањима на значајне појединце и догађаје. Настојали смо да укажемо на сву комплексност тог времена, на године и дане чије су последице одредиле друштвене токове и физиономију нације све до данашњих дана. Истовремено, пружили смо прилику и другим институцијама у нашем граду, удружењима и групама грађана да се у нашим просторијама, свако на свој начин, укључи у обележавање годишњица и догађаја везаних за Први светски рат.

Изложба „Болница Стобарт, Крагујевац 1915“ представља круну наших напора. Њено припремање показало је све специфичности ове недовољно истражене теме. О болници Стобарт у Крагујевцу мало се зна, о њеној величини и значају још мање – а понајмање о учешћу представника других народа у патњи и страдању наших предака.

У случају ове изложбе било је довољно да се постави једно логично питање, овог пута из – женског угла. А оно гласи – ко су жене које леже поред докторке Елизабет Рос на крагујевачком Варошком гробљу? Од тог питања је све почело. Поставила га је себи, и нама – колегиница Татјана Јанковић. Изложба, каталог и књига која их прати могу да буду прилози за „женско виђење

Мирко Демић директор Народне библиотеке „Вук Караџић“ говори на отварању изложбе „Болница Стобарт“

Бројни посетиоци

Пано са публикованим илустрацијама Мејбел Дирмер, која у писму пријатељу пише: „Једини начин да човек сагледа рат је из болнице“

Посетиоци уживају у експонатима

Међу посетиоцима изложбе било је и доста младих

рата". Та, женска страна – односно, женско лице рата – све време је прожимала рад колегинице Татјане и сарадничког тима који јој је помогао. Искрпно, упорно и у више праваца истражујући – дошло се до резултата које нам приказује ова изложба и књига која је њен извор и уток. Свакако, тиме ова тема ни издалека није исцрпљена – много тога је остало непознато, неосветљено и неиспричано.

Овом приликом, дозволите ми да вас једним кратким екскурсом подсетим

да је један од највећих српских писаца Првог светског рата, Крагујевчанин по рођењу – Станислав Краков, у свом роману „Крила“, написао једну од најсугестивнијих, најеротичнијих и најпотреснијих сцена наше литературе, сцену која се догађа на Солунском фронту, у болници, у одељку који носи наслов „Крај мртваца“. Та сцена се дирљиво надовезује на реченицу једне од добровољки (уз то и списатељице) болнице Стобарт - Мејбел Дирмер – која у писму пријатељу пише: „Једини начин да човек сагледа рат јесте из болнице.“

Изложба о болници Стобарт, уз истоимену књигу, јесте резултат истрајности, домишљатости и умећа исказаног кроз истраживачки рад на овом сложеном пројекту, који показује будућим истраживачима крагујевачке и не само крагујевачке историје да треба дубље загребати, а изворе тражити и на другим странама – неретко и у другим државама. На тај начин се попуњавају празнине у поступку реконструисања прошлости, без обзира ког нивоа се она дотицала – локалног или националног.

Овој свечаности је присуствовао и стручни сарадник Црвеног крста Србије, Мирко Ружић

Посетиоци изложбе „Болница Стобарт“

Посетиоци изложбе „Болница Стобарт“

Посетиоци изложбе „Болница Стобарт“

Хвала Скупштини града Крагујевца и Министарству културе и информисања Републике Србије који су финансијски подржали пројекат изложбе „Болница Стобарт у Крагујевцу 1915“.

Хвала свим посетиоцима изложбе, који су са нама поделили задовољство завршеног посла, пуног стрепње и неизвесности – али и непроцењивих откривачких усхићења.

ДОДЕЛА ВИСОКИХ ПРИЗНАЊА

У оквиру церемоније отварања изложбе БОЛНИЦА СТОБАРТ, у Народној библиотеци "Вук Караџић" у Крагујевцу, уручена су и висока признања Црвеног крста Србије – Сребрни знак, Росу Галбрајту, Бојани и Мајклу Харисону.

Сребрни знак Црвеног крста додељен је господину Галбрајту Росу, за изузетно залагање у прикупљању

и допремању великих количина хуманитарне помоћи, у више наврата, у Крагујевац, која је била веома значајна за угрожене категорије нашег становништва. Господин Галбрајт је и председник удружења „Глазгов – брижни град“, које је у Глазгову, у Шкотској, водеће у прикупљању подршке Србији, али водеће и у промоцији сећања и поштовања које ми негујемо према члановим страних медицинских мисија у Србији, током Првог светског рата.

Сребрни знак - признање Црвеног крста Србије

Росу Галбрајту признање уручује председник Црвеног крста Крагујевац

О хуманости и пожртвованости Роса Галбрајта говори секретар Црвеног крста Крагујевац

Сребрни знак Црвеног крста Србије уручен је дугугодишњем хуманитарном раднику Мајклу Харисону

Мајкл Харисон се захваљује на признању у име своје супруге Бојане Харисон

Мајклов деда је био члан медицинске мисије у Првом светском рату

Рос Галбрајт импресиониран изложбом шаље вест најближима

Сребрни знак Црвеног крста, додељен је и г-ђи Бојани Харисон и господину Мајкл Харисону који се у Србији баве вишегодишњим хуманитарним радом, а последњих година су подршку, помоћ и донаторе попут господина Галбрајта, упућивали у наш град. Господин Харисон изузетно цени и у свету промовише рад Крагујевчана на чувању сећања на пријатељство наших народа у Великом рату, а посебно се поноси чињеницом да је његов прадеда био у војној медицинској мисији за време Првог светског рата, од Солуна до Београда, заједно са нашим прецима. Бојана Харисон је супруга господина Мајкла, која је много учинила да помогне свом народу, посебно на Косову, Новом Саду и нашем Крагујевцу. Бојана је пуна љубави према свом народу и разумевања за његове потребе, о чему говори њен богат хуманитарни рад, у који је укључила и свог супру-

га и све своје пријатеље. Научила их је да воле Србију и Србе, а нас учи да границе међу људима не постоје ако су људи хумани и добри.

ДОДЕЛА ЗЛАТНОГ ПЕРА

Црвени крст Крагујевца уручио је 23. новембра, награду „Златно перо“ новинарки Наташи Ђулић Бановић, ауторки емисије „Око магазин“ Радио Телевизије Србије, на свечаности у Народној библиотеци „Вук Караџић“ у Крагујевцу, на којој је представљена и велика едиција „Србија 1914-1918“, у издаваштву Радио Телевизије Србије.

Наташа Ђулић Бановић је аутор изузетног прилога у емисији „Око магазин“, који је посвећен енглеским докторкама и медицинским сестрама које су брунуле о рањеницима у Србији током Првог светског рата.

Емитовање телевизијског прилога допринело је јачању угледа и мисије Црвеног крста Крагујевца којим се у позитивном светлу јавности представљају Основни принципи, мисија, циљеви, активности и акције Црвеног крста Крагујевца и даје значајан допринос успешној информисаности јавности и афирмацији Црвеног крста Крагујевца.

Поносна и срећна због добијеног признања, новинарка је поред осталог изјавила да ће њена обавеза и даље бити да истражује и да се бави херојима хуманости у Првом светском рату, како би им одали заслужену част, јер таквих хероја нема много.

Председник Црвеног крста Крагујевац уручује признање „Златно Перо“ новинарки Наташи Ђулић - Бановић

Наташа Ђулић - Бановић, лауреат признања „Златно Перо“ за ауторски прилог о енглеским медицинским радницама у I св. рату

Признање „Златно Перо“

„Златно Перо“ је уручено у Народној библиотеци приликом представљања едиције Србија 1914-1918. г.

14. ФЕБРУАР 2018.

У духу дуге традиције и дубоког поштовања, Црвени крст Крагујевац и Град Крагујевац су заједно, 14. фебруара 2018. године, још једном приредили достојанствену церемонију у част, захвалност и сећање на др Елизабет Рос, лекара која је почетком 1915. године дошла у Крагујевац и помагала у лечењу рањених и, од тифуса оболелих, војника.

На пријему који је приредио Градоначелник за званице и госте, поред Амбасадора Велике Британије у Србији господина Дениса Кифа и његове супруге, представника Амбасада Канаде и Аустралије, представника Црвеног крста Србије и других значајних гостију из Крагујевца и Србије.

„Не може се без емоција говорити о младим људима који су тада дошли у Шумадију и овде положили своје животе помажући људима у Србији који се боре за сопствену слободу”, рекао је градоначелник Николић. “Такав вид подршке и поштовања увек је веома значајан српском народу. Због тога је важно, не само да чувамо сећање на те хероине, него и да младим генерацијама преносимо поруку колико је значајно имати пријатеље у свету.”

„Историја нашег народа се заснива на несрећама, смрти, страдањима и болестима. Велики рат је тако добио име - зато што је донео огромне жртве, жртве које су обележиле историју.

Црвени крст помаже у различитим ситуацијама, помаже у различитим природним катастрофама, болестима, али Црвени крст гаји и успомену на догађаје који су обележили нашу историју и шири сећање на хероине из Првог светског рата”, рекао је Председник Црвеног крста Србије, проф. др Драган Радовановић.

Захваљујући се граду Крагујевцу, Крагујевчанима, Црвеном крсту и свим људима који негују сећање на ове храбре жене, амбасадор Велике Британије у Србији, Денис Киф је истакао да је 2018, година важних јубилеја.

„Налазимо се у периоду важних јубилеја, ове године обележавамо крај Првог светског рата. Протекле смо обележили 180. годишњицу дипломатских односа Велике Британије и Србије. Али поред свих

Слева на десно: Невенка Богдановић, Њ.Е. Денис Киф са супругом Кети Киф, Луиз Милер, др Гордана Дамњановић, Александар Штајн

Градоначелник Радомир Николић са Њ.Е. Амбасадором Велике Британије и представницима амбасада Канаде и Аустралије

Званице и гости на пријему који је приредио градоначелник Крагујевца

Њ.Е. Денис Киџ одаје почит енглеским хероинама

важних датума, за мене је овај нарочито посебан не само зато што одајемо почит хероинама већ и због тога што су оне сјајан пример заједничких вредности које смо делили током рата а и сада у миру“, рекао је амбасадор Киџ .

О томе сведоче бројни догађаји као што је у оквиру обележавања церемоније 14. фебруара 2016. године, у Конаку кнеза Михаила Народног музеја, отворена изложба фотографија “Савезничке медицинске мисије у Србији 1914-1918: улога Велике Британије, Аустралије и Канаде” настала у сарадњи амбасада Канаде, Велике Британије, Аустралије и Народног музеја из Крагујевца. Изложбу је отворио Њ. Е. Филип Пинингтон, амбасадор Канаде у Србији у присуству пуковника Сајмона Фицгибона, војног аташеа Амбасаде Велике Британије и госпође Мелинде Рио, првог секретара и конзула Амбасаде Аустралије, других гостију и бројних Крагујевчана. Изложба расветљава многобројна лица неустрашивих британских, канадских и аустралијских жена лекара и медицинских сестара, чланица хуманитарних санитетских мисија у Србији од којих су се неке храбро бориле са епидемијама великих размера каква је била епидемија тифуса у Крагујевцу или повлачећи се са српском војском и делећи са њима најтеже тренутке.

Омладина Црвеног крста на Отварању изложбе фотографија “Савезничка медицинска мисија” 2016. г. коју је отворио Њ.Е. Амбасадор Канаде Филип Пинингтон .

“Веома смо поносни на то што су Канађани били међу онима који су дошли да помогну Србији за време Великог рата. Овде видимо фотографије многих доктора и медицинских сестара, али оно што не видимо су у неким моментима веома тешки услови, патња и јунаштво тог времена. Не можемо да избројимо колико су живота спасили, али смо сигурни да би број изгубљених живота био много већи без учешћа ових канадских медицинских тимова и појединаца који су радили заједно са колегама из Велике Британије, Аустралије и других земаља“, рекао је Њ. Е. Филип Пинингтон.

Изложбу “Аустралијанка у српској војсци - наредник Олив Келсо-Кинг, отворила је Њ.Е. Амбасадорка Аустралије Г-ђа Рут Стјуарт

У организацији Амбасаде Аустралије у Србији, Народног музеја и Градске организације Црвеног крста под покровитељством Града Крагујевца, 1. новембра 2018. године је отворена изложба “Аустралијанка у српској војсци - наредник Олив Келсо Кинг”.

Изложбу је свечано отворила Њ.Е. госпођа Рут Стјуарт, амбасадорка

Аустралије, уз присуство представника Града, крагујевачког Црвеног крста, и многобројних грађана.

Олив Келсо Кинг је пре рата завршила обуку из прве помоћи, у току рата помагала рањеницима и превозила их својим санитетом. Након рата је отворила мобилне кантине где су најугроженији становници добијали храну, лекове и одећу. На њену иницијативу а уз помоћ њене породице у Сиднеју је основан фонд којим је и финансирала мобилне кантине.

Она је својим деловањем на најбољи начин промовисала вредности и принципе на којима је заснован рад Црвеног крста.

У знак сећања на хуманост и храброст коју је исказала, Црвени крст Крагујевца је расписао конкурс на тему "Моје импресије о животу и делу Аустралијанке Олив Келсо Кинг" а најбоље литерарне и ликовне радове ће пригодно наградити 14. фебруара 2019. године.

Непосредно пре отварања изложбе за амбасадорку Аустралије у Србији Њ.Е. Рут Стјуарт, заменик градоначелника Крагујевца је приредио пријем, у згради Градске управе, на коме је присуствовао и заменик секретара Црвеног крста Крагујевац Јован Лековић, који је у име Црвеног крста Крагујевца уручио часопис Црвеног крста Крагујевца "У служби хуманости".

Амбасада Аустралије у Србији већ неколико година спроводи Програм директне помоћи, обезбеђивањем малих грантова невладиним организацијама које се баве економским оснаживањем жена, подршком осетљивим и угроженим групама, подршком младима и подизањем свести о заштити животне средине.

Посебно дирљив тренутак на пријему у Граду 14. фебруара 2018. је био чин када је Луиз Милер публицисткиња из Единбурга, која дуже од 15 година, на овај дан, посећује Србију и одаје почаст овде сахрањеним хероинама, секретару Црвеног крста Крагујевац предала на чување и успомену, копије свих докумената др Елизабет Рос, које поседују њени најближи потомци, у Единбургу. У сусрет томе, Црвени крст Крагујевца је у свечаном салону, приредио мању изложбу познатих докумената.

На позив Њ.Е. Дениса Кифа, амбасадора Велике Британије у Србији,

Омладина ОТЈ "др Елизабет Рос" на отварању изложбе 1. новембра 2018. г.

Њ.Е. Амбасадорка Аустралије на пријему у згради градске управе

Првонаграђени рад на конкурс "Олив Келсо - Кинг", аутор Андрија Маленовић, VII/1, ОШ "Живадинка Дивац"

Луиз Милер публицисткиња из Единбурга предаје копије докумената о др Елизабет Рос

а поводом сусрета представника школе George Heriot's из Единбурга са потомцима ученика ове школе, секретар Црвеног крста Крагујевац, Невенка Богдановић је 4. јуна 2018. године присуствовала пријему и поново се срела са Луиз Милер, која је између осталих говорила о повести ових „Српских момака“.

Тачно у подне, на Варошком гробљу, опело др Рос и њеним сарадницима, служио је Његово Преосвештенство Господин Јован, епископ Шумадијски, након чега су поштоваоци њиховог дела положили венце на гробове, а господин Денис Киф, др Гордана Дамњановић, др Ранко Голијанин и волонтери Црвеног крста Зорана Радовић и Богдан Стефановић, поделили су присутнима своје виђење и поштовање према др Рос и њеном делу у Крагујевцу.

Поштоване и храбре хероине, моје име је Зорана Радовић, имам 23 године; ускоро ћу завршити студије Фармације и волонтер сам Црвеног крста.

Веома сам поносна на то, јер ту сам сазнала за вас, ту ходим вашим стопама, ту ширим вашу идеју и овде, у нашем Крагујевцу, заједно са бројним младим, паметним, вредним и хуманим волонтерима, надограђујем оно што сте започеле, оно где сте прекинуте...

Под тим кровом солидарности, са знаком крста у боји живота и љубави, окућате др Рос нас младе људе, инспиришете нас и дајете нам вољу и храброст да помажемо болесном, сиромашном и усамљеном, да поклањамо, да усрећимо и научимо, и због тога одважно носимо име: Омладинска теренска јединица "Др Елизабет Рос".

О Вашем животу и о Вашим сарадницима доста знамо, али нас импресионира снага Вашег дела која се не може проучити као каква историјска чињеница. Зато смо Вам посебно захвални што сте за нас саградиле нове мостове и што сте у наш град „довели“: Луиз и Пола, Бојану и Мајкла, Роса Галбрајта и још много других, сада наших нових пријатеља.

Ми ћемо их чувати, а својим волонтерским радом настојати да оправдамо њихово поверење, ваше заслуге и нашу мисију.

У име Града Крагујевца венац је крај споменика британских хероина положила др Гордана Дамњановић,

Сусрет представника школе George Heriot's из Единбурга са потомцима ученика ове школе у Амбасади Велике Британије

Председник Црвеног крста Србија, проф. др Драган Радовановић полаже венац на гробове др Елизабет Рос, Мејбл Дирмер и Лорне Ферис

Др Гордана Дамњановић члан Градског већа за здравствену и социјалну заштиту, са волонтерима Црвеног крста

члан Градског већа за здравствену и социјалну заштиту.

“Крагујевац и данас на овом месту окупља хуманите, поштоваоце храбрости, доброте, ванвременског и надљудског хероизма како би отргла од заборава остављене завете исписане животом хероина 20. века. Помен који град Крагујевац и Градска организација Црвеног крста негују више од тридесет година, окупља нас и уједињује у племенитој мисији - да отргнемо од

заборава њихова херојска дела и да следимо пут људскости, доброте, добротина који су оне зацртале. Докторка Елизабет Рос и њене сараднице Мејбл Дирмер и Лорну Ферис, своје животе положиле су овде лечећи и негујући намучен и исцрпљен српски народ, радећи то бескрајно предано, далеко изнад својих завета и могућности. Умрле су и сахрањене далеко од своје домовине, у земљи чијем сународу даривале срце и наш је дуг да остану упамћене за сва време-

на. Град Крагујевац сећање на њих чува као један од најсветлијих примера човекољубља, јунаштва, храбрости, шаљући поруку да њихова дела нису заборављена и да њихова мисија у Србији и даље траје. Ово је истовремено и порука будућим генерацијама да квалитетне, вредне и чојствене подвиге као народ морамо сачувати, а да се пре свега морамо посветити мисији и очувању мира јер је највреднији”, рекла је у свом говору докторка Дамњановић.

Дана 23. фебруара 2018. године, чланови „Кутка“, волонтери Црвеног крста Крагујевца и остали грађани Крагујевца су имали прилику да присуствују предавању у Народној библиотеци које је посвећено поч. Др Жарку Вуковићу, који је био покретач истраживања медицинских мисија у Првом светском рату.

У свом раду на очувању сећања и одавања почастии племенитим припадницама Болнице жена Шкотске, Жарко се посебно ангажовао, сарађујући са организацијом Црвеног крста Крагујевца и локалним властима, желећи да комеморација у Крагујевцу, на дан смрти Др Елизабет Рос-14. фебруара, добије шири значај и да поред учешћа свих градских структура у томе учествују и представници земаља савезница.

Слева на десно: Луиз Милер, Пол Њутн, Верица Вуковић супруга поч. Жарка Вуковића, Ненад Вуковић син поч. Жарка Вуковића, Невенка Богдановић и др Љубиша Милојевић

Фотографије из документа о др Елизабет Рос, који су њени најближи сродници поклонили Црвеном крсту Крагујевац

Промоција биографија Анри Динана и Густава Мојниеа

РОЖЕ ДУРАНИ И ФРАНСОА БУЊОН У КРАГУЈЕВЦУ - О ТВОРЦИМА ХУМАНИХ ИДЕЈА

Црвени крст Крагујевца је, на велико задовољство својих волонтера, пријатеља и најближих сарадника, 13. априла, у великој сали Градске управе, одржао промоцију биографија Анри Динана и Густава Мојниеа, на српском језику.

Посебну част, својим присуством, Црвеном крсту Крагујевца и Граду Крагујевцу, учинили су аутори наведених издања, господа из Женева, упознајући присутне са животом и радом двојице великана, њиховим делима и значају за човечанство. Непосредно пре одржавања промоције биографија, госте из Женева је примио и градоначелник, господин Радомир Николић.

Нобеловац Анри Динан је имао идеју, а Густав Мојние, његов пријатељ и сарадник је ту идеју спровео у дело. Захваљујући њима, данас постоје институције као што су Црвени крст и Међународни комитет Црвеног крста.

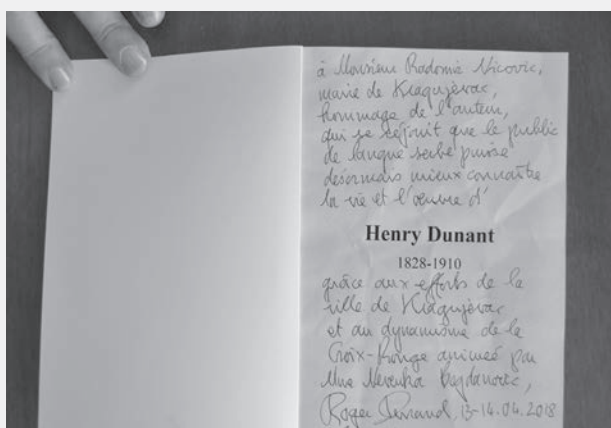
„Анри Динан је био филантроп, ентузијаста и визионар, а Густав Мојние - студиозан, веома предан председник Међународног комитета до 1910. године и један од оснивача Института за међународно право. Имали су једну заједничку визију и заједничку црту у својим биографијама, а то је управо оно што их је обојицу надживело – Црвени крст и Женевске конвенције“, истакли су о својим делима аутори Дуран и Буњон.

„Биографије су кратке и на веома директан начин представљају најважније карактеристике и фазе у животу и раду двојице великана. Када прочитате ове две биографије, препознаћете да у свакоме од нас, понекад постоји Динан, а понекад Мојние“, истакла је на промоцији Невенка Богдановић, секретар Црвеног крста Крагујевца.

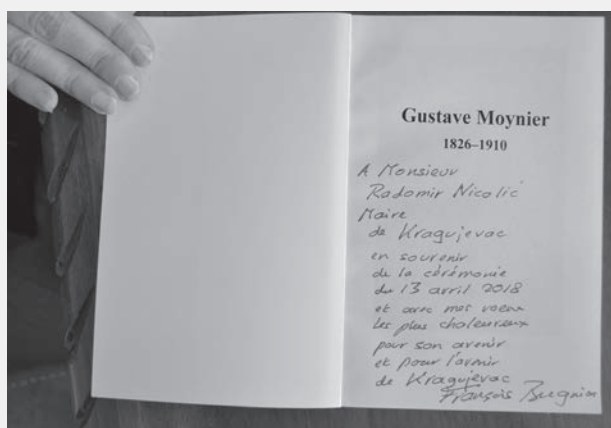
Присутне је на промоцији поздравио Сашо Точков, председник Црвеног крста Крагујевца.

Градоначелник Крагујевца Радомир Николић, примио је госте из Женева Роже Дирана и Франсоа Буњона као и председника Црвеног крста Охрида Сашу Точкова

Посвета аутора биографије градоначелнику Крагујевца

Посвета аутора биографије градоначелнику Крагујевца

Гости и званице на промоцији биографија

Председник Црвеног крста Охрид Сашо Точков

ног крста Охрид као и др Гордана Дамњановић, испред Града Крагујевца:

Поштовани пријатељи Црвеног крста, Добро дошли у град Крагујевац, који ове године обележава 200 година од када је постао прва престоница модерне Србије и у коме већ 142 године постоји Црвени крст.

Као рођена Крагујевчанка, лекар и волонтер, поносна сам што је баш у овој години Црвени крст Крагујевца поклатио Србији ове две биографије.

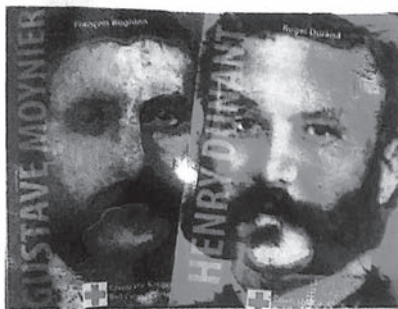
Захваљујем се ауторима биографија што су допутовали на нашу промоцију, што су нам помогли у томе, као и Црвеном крсту Охрида, који је дао изузетан допринос.

Ове књиге важне су не само за „црвенокрсташе“, већ и за целу јавност, посебно младе људе, који се све више интересују за међународно хуманитарно право.

Вама драги гости, још једном желим добродошлицу и пријатан боравак у нашем граду.

Историја Црвеног крста први пут на српском

Среда 18. април 2018.
dopisnicka@politika.rs

сада је објавио више од 80 радова о Црвеном крсту и међународном праву, а биографија Густава Мојниера је једно од његових најважнијих дела.

– Идеја о Црвеном крсту јесте била Динанова, али је у дело спровео Мојниер – објаснио је Буњон.

Уважене госте поздравили су бројни чланови крагујевачког Црвеног крста, секретар организације Невена Богдановић и градска већница за здравство и социјалну политику Гордана Дамњановић.

– Крагујевац је почаствован доласком професора Дирана и Буњона, а највише заслуге припадају градској организацији Црвеног крста – истакла је већница Дамњановић.

Анри Динан је рођен 1828. у Женеви. По занимању лекар, овај филантроп је после крваве битке код Солферина 1859. у којој је Француска победила Аустрију, написао књигу „Сећање на Солферино“. Описујући страхоте рата, Динан је решио да оснује међународну организацију која ће дефинисати правила поступања са цивилима и заробљеницима, као и заштиту медицинског особља на фронтима и поддршку захваћеним сукобима. Црвени крст је основан 1863, а Динан је први добитник Нобелове награде за мир, 1901.

Густав Мојниер је рођен 1826. такође у Женеви. Као истакнути правник, бавио се обичајима рата у оквиру међународног права, а његово залагање за мир и борба за толеранцију међу народима утемељени су у конвенцијама које су потписане у Женеви 1864, 1906, 1929 и 1949.

Занимљиво је да су обојица оснивача Црвеног крста преминули исте године, 1910, у размаку од свега неколико недеља.

Б. К.

Крагујевац – Организација Црвеног крста у Крагујевцу представила је у Скупштини града прву српску редакцију биографија оснивача Црвеног крста Анрија Динана и Густава Мојниера, чији су аутори Роже Диран и Франсоа Буњон. Преведена су француска издања, а у остварењу овог не малог подухвата овлашћем Црвеном крсту финансијски је помогла организација Црвеног крста из Охрида, града побратима Крагујевца.

Биографије Динана и Мојниера први пут су из штампе изашле 2010. поводом сто година од њихове смрти. Аутор превода на српски је Сашо Точков, а лектор Јелена Меденица.

Професор Роже Диран, председник Удружења „Анри Динан“ још од његовог оснивања 1975, рекао је да је на биографији Динана неуморно радио пуне три деценије.

– Ово је прича о томе како један човек са убеђењима може да промени историју људи – навео је Диран.

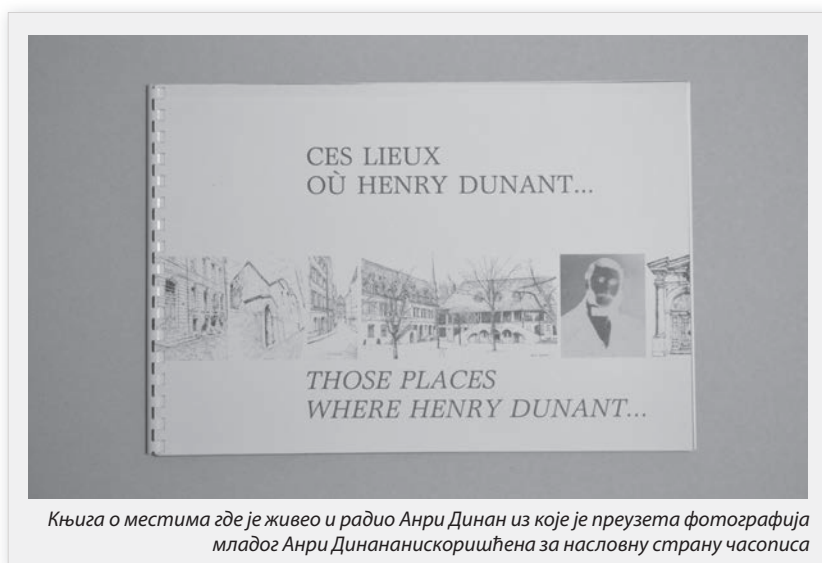
Франсоа Буњон, доктор политичких наука, до

Текст у о промоцију у дневном листу „Политика“

“РЕЦЕПТ” АНРИ ДИНАНА

Представити живот и дело Анри Динана у двадесетак минута је просто немогуће. Према томе, ограничићу се на период, када је он открио проблем хуманости и поставио је темеље за Међународни Црвени крст - то је период између јуна 1859 и новембра 1862. Корисне савете наћи ћете у мојој биографији која је управо преведена на српски језик, захваљујући иницијативи Црвеног крста Крагујевац.

Кастиљоне 24-27. јун 1859.

Почетни елемент ере хуманости је производ случајности. Субота 24. јун 1859 године, дан када Анри Динан стиже у Кастиљоне, мали град на десетак километара северно од језера Гард. Путује на север Италије као пословни човек да би постигао или обезбедио пријем код императора Наполеона III, који би му олакшао постизање концесије у Алжиру. Управо пре тога основао је млинску компанију Монс - Џемила, близу Сетифа, за које му је била потребна дозвола за експлоатацију водопада односно хидрауличне енергије које су биле контролисане од стране Француске државе али Женевљанин се суочава са спорашћу царске администрације.

После француске победе код Мадента и ослобађања Милана, војни посматрачи предвиђају да непријатељства између Аустрије с једне стране и Француске и Пијемонта с друге стране, могу прерасти у рат. Ово је повољна прилика за састанак са француским царем Наполеоном III да би му случај лично презентовао.

Стигла је ноћ битке код Солферино у Кастиљоне, мало место које удаљено око 7 километара од бојног поља. Анри Динан открива место са пар стотина становника које прекривено крвљу рањених људи. Као и неколико неутралних странаца који су захваћени овим превирањем и он преузима бригу о рањеним војницима - доноси воду, упућује речи утехе, записује њихове последње жеље... Током три дана је био посвећен патњи рањеника и оних који су на самрти, импровизујући и очајавајући због сопствене немоћи.

Први састојак: након битке, морамо збринути све људе на земљи, без разлике у националности, раси, религији. Ово је познати израз - Сви смо браћа-

Други састојак: цивили брину о војницима. Ова тривијална чињеница показује да је војницима понекад потребна помоћ локалног становништва.

Трећи састојак: видели смо, олакшање је импровизовано, са свим нередима који претпостављају припреме за екстремне случајеве. Динан је свестан тога, па ће он бити страствени заговорник припрема, компетентности и професионализма у хуманитарности.

Четврти састојак: жене се брину о телима живих мушкараца и непознатих људи ван сваке скромности наметнуте сепарацијом полова које карактерише деветнаести век, ти мушкарци не долазе из њихових ближних породичних кругова, оне их чак и не познају. Врло је вероватно да је Кастиљоне испражњен од стране своје мушке популације, тако да су жене преузеле задатке и одговорности из којих су традиционално биле искључене. Динан је то приметио. Несвесно, он поставља темеље за прво женско занимање, (у професионалном и часном смислу) у читавој историји запада - занимање медицинске сестре.

Пети састојак: упркос стресу и ужасу, Динан има решење изласка из ванредне ситуације, време које је потребно за позивање помоћи. О апокалиптичким сценама, писао је Валерији д'Гаспаран, Женевљанки великог срца, пасионираној хришћанки, стручњаку за односе с јавношћу. Он схвата да спасавање живота није довољно и да се сва хуманитарна акција мора пренети на увид јавном мњењу, кроз оглашавање, дакле путем медија.

Шести састојак: постаје камен темељац Међународног црвеног крста. Он долази у штаб где се залаже за свој алжирски посао испред кампа за помоћ Наполеона III, а поред тога, он пита да заробљени аустријски хирурзи буду

ослобођени у току борбе како би могли да брину о рањеницима. Динан је тиме управо објавио неутралност здравственог особља!

СЕЋАЊЕ НА СОЛФЕРИНО

Током 3 године, самарићанин из Кастиљонеа се сећа шта је преживео 24, 25, 26. јуна 1859. године. Он прича своје искуство. Не успева да се ослободи тих страшних сећања, смешта их у дело од 115 страна на луксузном папиру, штампа га Жан Гијом Фик. Укратко дело високе цене даје потпуно бесплатно, без икакве бенефиције- Није за продају- било је написано на корици. Први део књиге прати рат који описује са ентузијазмом, подвиге бораца, храброст мачевалаца из два табора. У другом делу, аутор се спонтано уклапа у описни тренд свог времена, са сировим, безусловним реализмом. Читачу не скрива никакве детаље о ужасу рана и мучењу и патњи умирања: гадни мириси, викање, просути мозгови, муве које полажу своја јаја у отвореним ранама. Стварност је предмет пажљивог, али тачног и неосетљивог натурализма. "Ови храбри људи су напуштени без бриге!" Динан поклања своје дело својим пријатељима и познаницима, новинарима, филантропима и црквеним људима, министарствима.

Седми састојак: хуманост мора бити препозната и да изазове доносиоце одлука. Након што је описао војне експлоатације и патетично стање рањеника, Динан закључује са тврдњама које садрже толико елемената који чине покрет који долази.

Осми састојак: у доба мировања морамо да се организујемо тако да би се током сукоба рањеници збринули. Када се појаве непријатељства

и деликатне страсти, непријатељи више не могу да комуницирају. Како онда наћи заједничка решења за рањене војнике, ван борбе који се налазе у рукама противника?

Девети састојак: у перспективи деловања Динан предлаже да се оснују стална удружења за помоћ, чак и ако рат не прети. Често су удружења за помоћ формирана у тренутку избијања непријатељства: многи спонтани волонтери показали су изванредну великодушност и посвећеност. Али када се мир врати, иста та удружења се разарају. Такође, када непријатељство поново настане, треба почети од нуле, с тим што сва таква распуштања - разарања и та поновљена окупљања следећи пут имају мању ефикасност.

Десети састојак: импровизовани самарићанин из Кастиљонеа зна како да препозна слабе тачке свог деловања 24, 25, 26. јуна 1859. године. Такође, Динан се залаже да се медицинске сестре волонтери морају обучавати у доба мира како би њихове акције биле заиста ефикасне када је важно спасити много живота брзим, прецизним и техничким медицинским деловањем.

Једанаести састојак: више апстрактно али једнако важно: неутралност особља које брине о рањенима и повређенима, чак и ван борби. Како улази у свет који је нов за њега, аутор СЕЋАЊА НА СОЛФЕРИНО, интуитивно конструише један од принципа међународног хуманитарног права. То је зачетак Женевске конвенције, дипломатског акта којем се сви народи у свету могу придружити, у било које време, заувек.

Чим је објављена у новембру 1862. године, књига "Сећање на Солферино" је имала одјека код публике чак

и претеране похвале. Сви читаоци, дирнути идејама филантропије, ограничавају се на ласкаву захвалност, на великодушно причање о ужасу рата. Нико не пружа практично решење или предлог за акцију. Нико, осим једног. То је Густав Мојније. Њихова сарадња отворила једну нову страницу у историји хуманости - еру хуманости. А сада предајем реч свом пријатељу Франсоа Буњону.

Роже Дуран

Превела са француског Ивана Васовић

ГУСТАВ МОЈНИЈЕ

Густав Мојније није био у Италији у време рата за независност и јединство ове земље, већ је као Анри Динан - срео своју судбину у Солферино.

Како је могуће?

Али, пре свега, ко је био Густав Мојније?

Густав Мојније је рођен 1826. у Женеви. Он припада истој генерацији као и Динан, који је само две године старији. Рођен је у истом друштвеном окружењу протестантске пословне заједнице. Његов отац, Жак Андре Мојније, руководио је компанијом која је извозила часовнике и ручне сатове широм Европе.

Његови послови били су просперитетни, што му је омогућило да уђе у политику. Постао је члан локалне власти, али је ова влада срушена у радикалној револуцији октобра 1846. године.

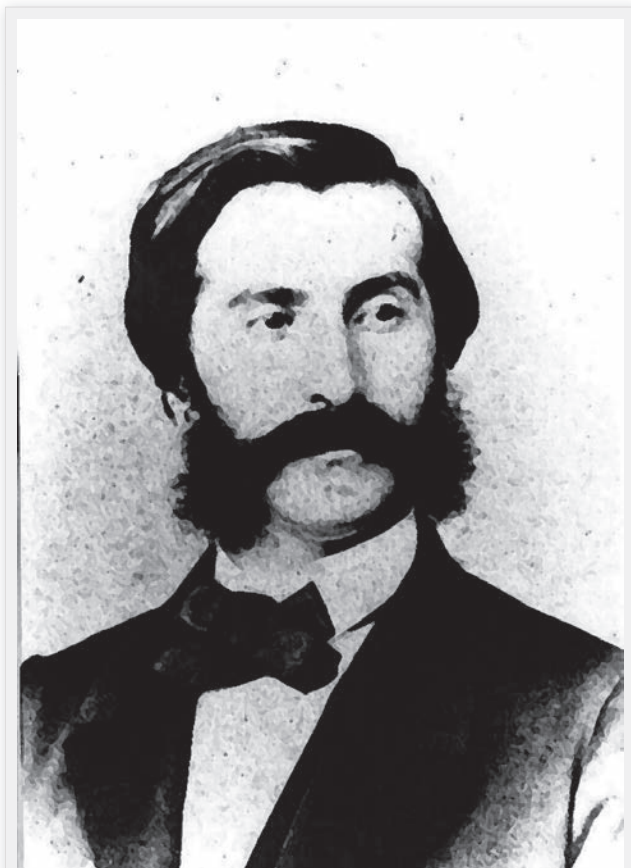
О његовој мајци, рођеној Лаури Деон, нажалост тешко да знамо било шта.

Гости и званици из Међународног комитета Црвеног крста, Црвеног крста Србије, Републике Српске, Македоније и Црне Горе

Представници органа управљања Црвеног крста Крагујевца и сарадници из партнерских институција

Густав Мојније

Ова породица и друштвено окружење били су под утјецајем калвинистичке традиције, што подразумева дубок осећај личне одговорности, као и прилично стриктан друштвени и морални оквир.

Густавови родитељи нису имали више деце. Стога можемо претпоставити да су му дали сву своју љубав и њихове наде. У сваком случају, уживао је у заштићеном и привилегованом детињству.

Након студија у Женеви и Паризу, постао је адвокат, али брзо је одустао од правне струке. Заиста, имао је већи интерес за правном теоријом него за правну праксу. Штавише, у јуну 1851. оженио се са Фани Пакар, ћерком банкара Бартелеми Пакара, који је у Паризу направио одличне послове. Због богатства његових родитеља и још очигледније, оног од своје жене, није морао радити да би издржавао своју породицу.

Његово образовање, његово студирање права, пример његовог оца, све је указивало у правцу политичке каријере у служби свог града и његове земље. Међутим, радикална револуција 1846. године искључила је из политичког живота аристократију и класу богатих привредника којој је припадао Густав Мојније.

Без потребе за радом за живот, искључен из политичког живота, али ипак вољан да учини нешто корисно, Густав Мојније се брзо окренуо према филантропији:

"Како је мој мотив и моја полазна тачка била корисна мојим суграђанима и мојој земљи и као, и због тога што сам захвалан Богу јер не морам да зарађујем за живот са знојем на челу. Двоумио сам се само у избору

најадекватнијег начина како да постигнем свој циљ. Своју пажњу усмерићу према Удружењима за помоћ", написао је свом пријатељу Огисту Бувијеу 7. јануара 1853. године.

Тако је постао члан локалне добротворне организације, Женевско удружење јавног интереса. То је било друштво коме су у доброј мери управљали чланови локалне елите, који су покушавали да пронађу правни лек за страшну беду која је настала у првој индустријској револуцији. Густав Мојније брзо је постао најактивнији члан друштва.

Он је представљао Удружење јавног интереса Женева на конференцијама за међународну социјалну акцију у Бриселу (1856), Франкфурту (1857) и Лондону (1862) и могао је измерити значај међународне сарадње у области друштвене акције.

10. децембра 1857. изабран је за председника Женевског друштва за јавно добро. Имао је само 31. годину.

Због тога је било сасвим природно да му Анри Динан пошаље копију Сећање на Солферино, чим се књига појавила из штампе. Осим тога, Динан и Мојније су се познавали. Они су били чланови Женевског географског друштва.

Мојније је био толико рационалан колико је Динан био емотиван и визионар. Међутим, признао је да га је Динанов опис напуштања рањених војника „јак гану“.

Такође је брзо измерио потенцијал два предлога формулисана од стране Динана на последњим страницама Сећање на Солферино, и то:

- Успостављање друштава добровољних помоћи у различитим земљама.

Оснивачи Црвеног крста у Женеви

- Усвајање споразума којим би се заштитили рањени војници и медицинске службе на бојном пољу.

Пошто је имао проблема са читањем последње странице Сећања на Солферино, Мојније је посетио Динана и питао га како је намеравао да примени те предлоге. Међутим, сазнао је да иако је Динан формулисао две идеје које би имале изванредну будућност, он није имао стратегију да их примјењује.

"Мислио сам да он мора да размисли о томе како да реализује свој сан и да ми можда може дати неке корисне предлоге у погледу успостављања институције, до тад он је једини размишљао о томе. У другом погледу, морам признати да сам погрешно, пошто сам га ухватио неспремног, пре него што ме је уверио, он је замислио и најмањи план за примену његовог проналаска."

Уколико Динан није имао никакву стратегију, Мојније би могао да искористи свој положај председника Женевског друштва за јавно добро и његовог искуства на међународним конгресима друштвене акције Брисела, Франкfurта и Лондона у којем је учествовао.

Зато је Мојније предложио Динанове предлоге Женевском друштву за јавно добро. Поред тога, будући да ће се следећи Међународни конгрес друштвене акције одржати у септембру у Берлину, предложио је Динанове предлоге на том конгресу. Непотребно је рећи, да је Динан био одушевљен што је пронашао савезника који би могао предложити стратегију за примену његових идеја.

Дана 15. децембра 1862. Густав Мојније проследио је Динанов предлог Извршној комисији Друштва. Можда верујете да су једногласно прихваћени. То није био случај. Ако су сви препознали великодушност Динанових идеја, чланови су истакли препреке на путу ка њиховој конкретизацији. "Није на нама да наше друштво брине о томе" закључено је у записнику сесије. Једноставно се може разумети да су чланови били уплашени величином изазова са којим су се суочили.

"Како би се могло претпоставити да једно скромно удружење, посвећено разматрању локалних интереса, а налази се у малој земљи, а на располагању нема средстава за деловање ван своје ограничене сфере, може да машта о пустиловини такве гигантске величине као што је тема о којој је консултовано?", написао је Мојније много година касније.

Мојније, међутим, није био човек који признаје пораз. Поново је представио Динанове закључке Генералном комитету када се састао 28. јануара 1863. После научене лекције из свог пораза 15.

децембра, његов циљ је био уско дефинисан: како је међународни конгрес о добробити требало да се одржи у Берлину у септембру 1863. године, Мојније је предложио да Друштво изради документ о развоју Динанових идеја и презентира га том конгресу, са чим се сложила Комисија.

Са таквом подршком, Мојније је 9. фебруара 1863. позвао Генералну скупштину Женевског друштва за заштиту јавног добра. Након овог предлога, Друштво је одлучило да достави рад Берлинском конгресу и, у том смислу, именује комисију за израду нацрта од пет чланова: Мојније, Динан, доктори Лоуис Апија и Теодор Моноар, и генерал Дуфур, који су подржали пројекат с његовим високим ауторитетом и огромним престижом. Ово је порекло Међународног комитета Црвеног крста.

Мала комисија за израду нацрта коју је именовало Удружење за јавно добро Женеве, одржала је своју прву седницу 17. фебруара 1863. године и одмах одлучила да усвоји назив Међународни стални комитет за помоћ рањеним војницима. Записник састанка, написаног од стране Динана, јасно је показао да ће "овај комитет наставити да функционише и по истеку мандата датог од стране Женевског друштва за јавно добро".

Ова одлука је изненађујућа јер је Комитет очигледно прекорачио границе које је Друштво намеравало да наметне. Међутим, лако се може објаснити с обзиром на циљеве које је комисија поставила за своју акцију и који се на овом првом састанку појављују изузетно јасно: успостављање друштва за помоћ рањеницима - будуће Национално друштво Црвеног крста или Црвеног полумесеца - у разним земљама, доношење низа практичних мера за побољшање медицинске помоћи на пољу битке, усвајање јединственог препознатљивог знака - исти у свим земљама - обележавање волонтера друштва за пружање помоћи и станица прве помоћи.

Слично томе, пет чланова се сложило да именује генерала Дуфура за председника, Мојнијеа за потпредседника и Анри Динана за секретара одбора.

У једном тренутку, међутим, чини се да су постојале разлике мишљења. И док се Динан сетио своје идеје о

уговору, који би штитио медицинско особље оружаних снага и добровољаца друштва за помоћ на бојном пољу, његове четири колеге нису веровале да би се то могло учинити.

На крају, Комитет је затражио од Динана да напише рад који треба доставити Међународном конгресу друштвене акције, због састанка у септембру у Берлину. Међутим, 25. августа, Комитет добија информације о томе да овај конгрес неће бити одржан.

Мојније је међутим одмах предложио да комисија сазове свој конгрес у Женеви. Комитет је прихватио предлог и обавезао Динана и Мојнијеа да пошаљу позивнице и финализирају нацрт споразума, који би служио као основа за рад Конгреса. Позиви и нацрт споразума су заиста отпремљени 1. септембра. Отварање седнице заказано је за 26. октобар.

Брзо је постигнут консензус, али Динанов предлог - Уговор о заштити медицинских услуга оружаних снага, као и добровољаца друштва за помоћ на терену битке, се не појављује ни у позивницама нити у нацрту споразума.

Међутим, Динан ће наћи начин да заобиђе опозицију својих колега и поново уводи овај предлог. Он је такође искористио кашњење пре отварања конференције како би посетио неколико немачких држава - Прусију, Саксонију, Баварију, Баден и Вуртемберг, као и Аустрију, како би се осигурао да те државе пошаљу представнике на Женевски конгрес и подрже његов предлог.

Конференција коју је сазвао Међународни комитет отворена је у Женеви 26. октобра 1863. Након поздрављања делегата, генерал Дуфур позвао је Густава Мојнијеа да представи пројекат Комитета и председава конференцијом, а Динан је именован за секретара конференције.

После опште дебате, делегати су испитивали нацрте које је Међународни комитет припремио члан по члан. Ти нацрти чланова усвојени су углавном са козметичким променама. Конференција је тако дошла до краја, без предлога Динана о неутрализацији медицинских служби оружаних снага које су испитиване. Међутим, захваљујући паметном маневру,

koji je možda i pripremio sam Dinan, ovi predlozi su konačno takođe pregledani.

Na čelu sa velikom majstorom Gustavom Mojnijeom, Konferencija je okončana 28. oktobra 1864. godine, nakon što je usvojila deset rezolucija koje su postavile osnove društava za pomoć - budućim Nacionalnim društvima Crvenog krsta ili Crvenog polumесеца. Veћ шездесет година ове резолуције су законска основа Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца. Тако је 28. октобар 1863. стварно датум рођења нашег Покрета.

Осим тога, конференција је такође расправљала о неутралности медицинских служби војске и добровољаца оружаних друштава на пољу борбе. Не осећајући се овлашћеним да усвоје резолуцију о том питању, конференција је усвојила три жеље упућене владама.

На конференцији је тако затражено:

- да владе пружају своју подршку будућим друштвима за помоћ
- да се призна неутралност медицинских услуга оружаних снага
- да се усвоји јединствени знак за заштиту медицинских услуга оружаних снага, као и волонтери друштава за помоћ.

"Комитет има све разлоге да буде задовољан повољним достигнућима конференције" наведено је у записнику са састанка одржаног 9. новембра 1863. године. Заиста је био потпуни успех.

Међутим, и даље је било неопходно превођење тих добрих намера у дела. На предлог Мојнијеа, Одбор је одлучио послати писмо делегатима, који су учествовали на конференцији како би их подстакли да покрену оснивање друштава за помоћ у својим земљама. Кружно писмо је послато 15. новембра.

Заиста, прве заједнице за олакшање рањених војника су постављене у Вуртембергу до краја године. У наредним месецима, у Великом војводству Олденбурга, у Белгији, у Прусији, Француској и Италији, формирана су друга друштва. Црвени крст Србије, са своје стране, основан је 1876. године.

Истовремено, Комитет размишља о организовању дипломатске конференције која би била квалификована да претвори жеље Конференције из октобра 1863, у уговор који би био обавезујући на државе које би га прихватиле.

Једноставна асоцијација изван приватне иницијативе, Женевски комитет није веровао да је

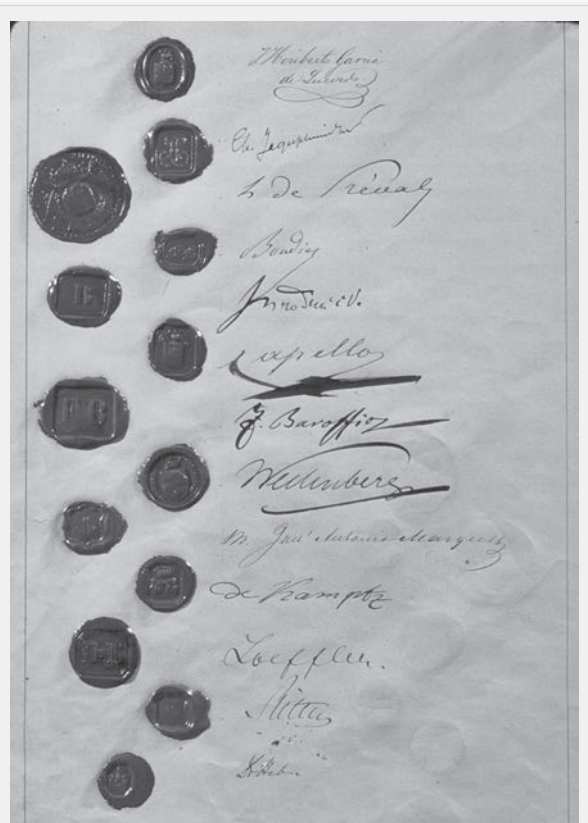
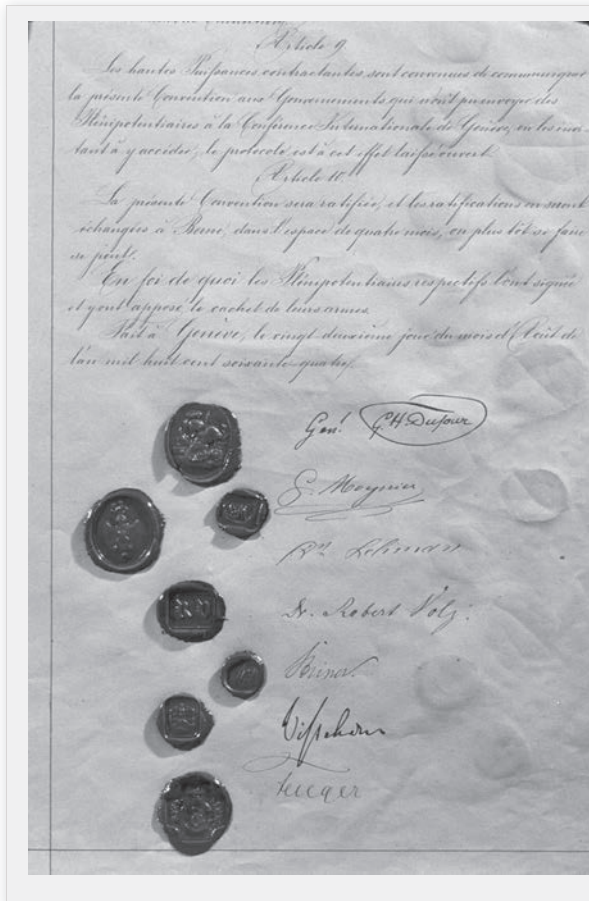
квалификован да позове дипломатску конференцију и тражи подршку владе која би могла да је позове, а то питање изгледа довело до обновљених тензија између Динана и Мојнијеа.

Безусловни обожаваатељ Наполеона III, Динан је био уверен да је само Француска, тада доминантна снага на континенту после француских победа на Криму и у Италији, имала овлашћење да пројекат доведе до успешног исхода, док су његове четири колеге, посебно Мојније а Дуфур је желели да Швајцарска пошаље позивнице.

Коначно, пошто је одбор желео да се дипломатска конференција одржи у Женеви, француска влада је вратила лопту на суд Савезног већа, истовремено обећавајући своју подршку.

Са овом подршком, Савезно веће је послало позивнице европским владама, као и Сједињеним Државама, Мексику и Бразилу. Заједно са позивницама Савезни савет је послао нацрт конвенције коју је припремио Женевски комитет, заправо Густав Мојније и генерал Дуфур.

Дипломатска конференција одржана је од 8. до 22. августа 1864. у Женевској општини, са представницима 16 држава.

Оригинални документ са потписима Женевске конференције 1864. године

Потписивање прве женевске конвенције, у сали Алабама градске куће у Женеви, рад француског сликара Шарл Едуард Арман - Думареск-а

Генерални Дуфур и Густав Мојние учествовали су као чланови швајцарске делегације. Као први представник државе која је домаћин конференције, Дуфур је природно био изабран за председавајућег конференције, али је позвао за подршку Густава Мојниеа, који је као главни писац нацрта споразума био у бољем положају од било ког другог да саветује делегате и да објасни садржај различитих чланака. Осталим члановима Међународног комитета је било дозвољено да присуствују Конференцији, без учешћа у разматрању или гласању.

Дана 22. августа 1864. године, делегати су потписали прву Женевску конвенцију, која је заправо полазна тачка модерног међународног хуманитарног права.

Главне одредбе су члан 1, у којем се наводи да се војне болнице признају као неутралне и као такве поштоване и заштићене, и члан 6 који одређује принцип непристрасне медицинске помоћи:

"Рањени или болесни борци, било којој нацији да припадају, биће прикупљени и збринуту".

Поред члана 7 који успоставља јединствени знак за заштиту

медицинских услуга на пољу битке: црвени крст на белом пољу.

Међутим, већ 1864. године, неопходно је наступање органа, који се разликује од националних друштава и влада, да се осврће на општи интерес заједничког рада, да одржи односе између националних друштава, посебно у случају рата и да брине за поштовање Женевске конвенције. Ово је задатак који је МКЦК испуњавао више од 150 година, и данас се испуњава.

Густав Мојние је наследио генерала Дуфура као председника МКЦК-а 1864. године и остао на том положају до 1904. године, односно током 40 година. Током свих тих година, може се рећи да је активност МКЦК-а у суштини била рад његовог председника. Мојние је позивао и председавао седницама, припремао нацрте одлука које треба доставити својим колегама, примао кореспонденцију и писао одговоре, итд.

Захваљујући његовом раду, Мојние је МКЦК-у и Црвеном крсту као целини дао законске и доктринарне основе које су омогућиле њихов развој до данас.

Густав Мојние је такође сазвао и председавао Трећом међународном

конференцијом Црвеног крста, у Женеви 1884. године. Ова конференција је обновила јединство Црвеног крста који је дубоко потресен као последица Француско-Немачког рата 1870-1871.

1904. године, погоршање здравља приморало је Густава Мојниеа да преда председавање МКЦК-а, тада је имао 78 година.

До тог тренутка, може се рећи да је он практично водио читав рад МКЦК-а.

Овај неуморан рад у име МКЦК-а и Црвеног крста у целини га није спречио да се окрене према многим другим активностима.

Само ћемо их споменути.

Дубоко импресиониран радом арбитражног трибунала Алабама, који је заседао у Женеви 1872. године успео је да заустави озбиљан спор између Велике Британије и Сједињених Држава, Густав Мојние - као и многи људи његове генерације - осетио је међународну арбитражу као ново средство за спречавање рата.

Истовремено, Мојние је био свестан и потешкоћа које су Лондон и Вашингтон морали превазићи пре него што су се могли договорити о закону који се примењује на њихов правни спор по

правилима које би Трибунал требао применити. Заправо, међународно јавно право у то време је у основи било скуп обичајних права и државе су се често разликовале у погледу природе и садржаја тих права.

Чим је прочитана арбитражна одлука, Мојније је ступио у контакт са неким од адвоката који су у то време имали највишу репутацију и предложио оснивање института међународног права који би окупио најбоље квалификоване адвокате из различитих земаља и имао би задатак разјашњавања садржаја обичајних права и припреме њихове кодификације.

Институт за међународно право је основан у Генту, у Белгији, септембра 1873. Овај институт и даље постоји. Он је ефикасно допринео кодификацији међународног права, и тиме је допринео спречавању спорова између нација.

У том оквиру, Мојније је покренуо идеју о међународној надлежности за спречавање и сузбијање кршења Женевске конвенције. Он је тако био предводник Нирнбершког суда и Међународног кривичног суда.

Друго, Мојније је са ентузијазмом подржао колонијалне пројекте краља Леополда II из Белгије. Делујући на грешке свог времена, он је посматрао те пројекте као начин ширења "европске цивилизације" и борбе против ропства, од којих Европљани нису имали монопола, као и продају алкохола Африканцима. Дубоко забринут због ризика од новог европског рата, он је такође схватио важност признања режима слободне пловидбе на реци Конго - за које се залагао активно - и колонизације од стране Белгије као начин за спречавање ривалитета између Француске, Велике Британије и Немачке и да би се спречио долазак новог европског рата.

Међутим, прихватањем назива генералног конзула такозваног "слободне државе Конга" у Швајцарској, он се залагао за посебно крут колонијални режим, у супротности с принципима које је заговарао као председника МКЦК-а.

Окружен члановима своје породице, мирно је умро у својој прелепој вили Сешеронуили, у близини Женева, окренутих према језеру и Мон-Блану, 21. августа 1910, неколико недеља пре него што је Анри Динан и још један

велики пионир хуманитарне акције, Флоренс Најтингел.

Мојнијеово наслеђе је импресивно:

Развијањем стратегије за примену предлога Анрија Динана, он је допринео стварању Црвеног крста, иако је наслов оснивача пре свега припао Динану.

Био је главни писац нацрта Женевске конвенције од 22. августа 1864. године, што је полазна тачка савременог међународног хуманитарног права.

Као председник Међународног комитета Црвеног крста током 40 година, он је пружио МКЦК-у и Црвеном крсту правне и законске основе које обезбеђују њихов развој до данас.

Он је несумњиво главни оснивач Института за међународно право, као и претходник међународног кривичног правосудја.

Међутим, постоје и упитни аспекти његовог деловања.

Начин на који је Мојније поступао с' Анри Динаном, након другог стечаја, не показујући ни сажалење ни човечност због „палог колеге“, као и помоћ Мојнијеа колонијалним пројектима Леополда II у Конгу на пример.

На крају, не можемо порећи да нас импресионира контраст њихове постхумне судбине.

Након година беде, срамоте и изгнанства, Анри Динан је, уз прву Нобелову награду за мир, добио признање за које се очајнички борио. Његово име се поштује данас у читавом свету, а милиони добровољаца Црвеног крста и Црвеног полумесеца узимају инспирацију из његовог примера и његове поруке.

Сви европски суверени поштовали су Густава Мојнијеа док је био жив, доделивши му медаље и признања. Међутим, његово име пало је у заборав непосредно након његове смрти. И његова историја.

Осим тога, увеликој мери ми је драго да сам покушао извући Густав Мојнијеа из таквог неправедног заборавља тако што сам написао ову кратку биографију и ја сам дубоко захвалан крагујевачкој подружници Црвеног крста Србије који је прихватио иницијативу да ову биографију преводне на свој језик, заједно с сестринском биографијом Анрија Динана коју је написао мој стари пријатељ Роже Дуран.

Посебно сам захвалан госпођи Невенки Богдановић, која је у ствари уредила две књиге, надгледала издање на српском језику и водила овај пројекат до успешног исхода.

Хвала на пажњи. Франсоа Буњон

Превела са француског Ивана Васовић

Стазама хуманиста

Волонтер је особа која сопственом вољом, добровољно, улаже своје време и знање у пружање помоћи другима, без новчане надокнаде. Скромно, усмено и прећутно, у редовима „Црвенокрсташа“ постоји снажан осећај припадности и устаљено мишљење: „једном волонтер – увек волонтер“. То заправо значи да и када професионалне, породичне и друге обавезе и интересовања волонтера отежавају негово редовно ангажовање у активностима, у свакој прилици и на сваком месту, волонтер ће притећи у помоћ и научене вештине применити на најбољи начин.

Тако нас је средином маја месеца, из Женева – „жиле куцавице“ хуманитарног рада, својим фотографијама обрадовала изузетно драга сарадница, поуздан партнер, вредан волонтер и пријатељ Црвеног крста – др Нада Миловановић, помоћник директора Дома здравља Крагујевац. Боравећи у Женеви, др Нада се са свим пријатељима сликала крај бисте посвећене Анри Динану, творцу међународног покрета Црвеног крста и фотографију са топлим поздравима послала у нашу Организацију, нескривајући задовољство, посебно што је само неколико дана раније, у Крагујевцу, на промоцији биографије о Анри Динану, имала прилику да чује више о животу и делу овог великана.

Роже Дуран и Франсоа Буњон

Међурегионална сарадња "Јаке карике"

Аутори биографија са волонтерима Црвеног крста

С лева на десно : председник надзорног одбора Црвеног крста мр Живана Гавриловић, Љиљана Говедаревић

Роже Дуран

Кратка биографија

Роже Дуран је рођен 1945. године, завршио је студије историје у Женеви.

Након тога је био преводилац на Факултету уметности, предавао је на Женевском универзитету скоро 30 година, а од тога је 20 година био декан.

Председник је Удружења „Анри Динан“ још од његовог оснивања 1975. године, а упоредо врши и функције у Удружењу „Луј Аниа“ и Фондацији „Густав Адор“.

Организовао је и даље организује научне скупове, студијска путовања, комеморације, постављање комеморативних плоча и других ствари које су везане за Анри Динана, Густава Мојније, Густава Адора, Елија Дикомина, Гијома Анри Дуфара, Луја Аниа и других.

Различите активности Удружења Анри Динана су га одвеле у Француску, Италију, Немачку, Македонију, Турску, Алжир, Велику Британију, Сједињене Америчке Државе и сада Србију.

Аутор великог броја чланака и књига о оснивачима у Женеви, написао је кратку биографију о Анри Динану која је преведена на арапски, немачки, албански, енглески, кинески, македонски и италијански.

Тренутно припрема биографију Луја Аниа (1818-1898) и такође ће у октобру обележити стогодишњицу од смрти Луја Аниа у Женеви, Паризу и Ханауу, у Немачкој.

Франсоа Буњон

Кратка биографија

Франсоа Буњон је доктор политичких наука, независни консултант за право и хуманитарне акције.

Постао је члан Међународног комитета Црвеног крста 1970. године, био је представник МКЦК у Израелу и окупираним територијама, Бангладешу, Турској, Кипру, затим шеф (руководилац) мисије у Чаду, Вијетнаму и Камбоџи. Од јануара 2000. до јуна 2006. године је био директор Међународног права и сарадње Међународног комитета Црвеног крста (МКЦК). Од 2010. до 2017. године је био члан Управног одбора МКЦК.

Објавио је више од 80 чланака и књига на тему међународног права и Црвеног крста, између осталог.

*Међународни комитет Црвеног крста и заштита жртава рата, друго издање, издавач МКЦК, Женева, јун 2000, 1440 страна (дело је преведено на енглески, кинески и руски).

*Од Будимпште до Сајгона, Историја Међународног комитета Црвеног крста, том 4., 1956-1965, издавач МКЦК и Жорж, Женева 2009. године, 628 страна (књига је писана са Г-ђом Франсуаз Пере).

*Густав Мојније (1826-1910), Уружење Анри Динан и Густав Мојније, Женева 2010. година, 96 страна (дело је преведено на енглески, арапски, немачки, корејски, албански, италијански, македонски и српски језик)

Писмо Роже Дурана Црвеном крсту Крагујевац

Chère Nevenka,

Grâce à votre accueil et à votre organisation, François et moi nous avons vécu des journées magnifiques à Krugujevac.

Partout, vous nous avez préparé des rencontres et des découvertes agréables.

Les biographies en langue serbe sont bien imprimées, avec une couverture joyeuse. Leur lancement nous a valu des moments émouvants, soit lors des exposés devant un public nombreux et attentif, soit lors des séances de dédicaces.

Nos contacts avec Monsieur le Maire et avec la presse nous ont impressionnés, surtout que vous avez su mettre en valeur les interviews sur la radio et sur la télévision.

Grâce à vous, nous avons découvert votre beau pays, riche en souvenirs du passé comme Monastir Manasjia, Topola et la maison du roi Pierre I, Karadjordjev Konak, et surtout le Mémorial du 21 octobre qui nous a beaucoup émus.

Avec l'espoir que ces biographies des fondateurs vous aideront dans vos efforts pour diffuser les principes de la Croix-Rouge, je vous remercie chaleureusement de l'excellent séjour que vous avez organisé pour nous au service des idéaux humanitaires.

Roger Durand

Président de la Société Henry Dunant

Draga Nevenka,

Zahvaljujući vašoj dobrodošlici i vašoj organizaciji, Francois i ja smo imali divne dane u Krugujevцу.

Svugde ste pripremili sastanke i prijatna otkrića.

Biografije na srpskom su dobro odštampane, sa srećnim krajem. Njihova promocija nam je donela značajne trenutke, bilo tokom prezentacija brojnoj publici bilo zbog pažnje, ili tokom potpisivanja knjiga.

Naši kontakti sa gradonačelnikom i medijima su nas impresionirali, pogotovo pošto ste uspeali da istaknete intervju na radiju i televiziji.

Zahvaljujući vama, otkrili smo vašu lepu zemlju, bogatu sećanjima iz prošlosti, kao što je Manastir Manasjia, Topola i kuća kralja Petra I, Karađorđev konak, posebno Memorijalni park 21. oktobar koji nas je mnogo dotakao.

Sa nadom da će vam ove biografije osnivača pomoći u vašim naporima za širenje principa Crvenog krsta, srdačno Vam se zahvaljujem za veliki put koji ste organizovali za nas u službi humanitarnih ideala.

Roger Durand

Predsednik društva Anri Dinan

Петнаест година пријатељства

На позив Градоначелника Кијова Франтишек Лукла, Невенка Богдановић, секретар и Јован Лековић, заменик Црвеног крста Крагујевац, 14. јула, су присуствовали обележавању Дана републике односно 100 година независности Републике Чешке, која је организована у Кијову.

Повод ове посете, била је петнаестогодишња сарадња Црвеног крста Крагујевац и Јужноморавске регије, захваљујући којој сваке године 20-оро деце бесплатно борави у кампу у Хутиско Соланецу.

На овој свечаности признање које додељује Град Кијов за развој чешко-српске сарадње примили су др Љубиша Милојевић,

потпредседник и Невенка Богдановић, секретар Црвеног крста Крагујевац. Признање је, у њеном одсуству, додељено и Слађани Ђукановић, члану Управног одбора, дугогодишњем волонтеру Црвеног крста која заједно са др Милојевићем више година прати децу на чешко-српском кампу Хутиско Соланец. Невенка Богдановић се у име свих захвалила и поклонила градоначелнику Кијова билтен - својеврсну „Чешко-српску књигу сећања“, у којем су волонтери који су бринули о деци у претходних 15 година сарадње и одржавања кампа у месту Хутиско - Соланец, оставили свој траг и утиске.

Сутрадан, 15. јула, обишли су и камп Хутиско Соланец, у ком је у периоду од 8-20. јула боравило 20

малишана из социјално угрожених породица чији боравак је у сарадњи са Црвеним крстом Крагујевац финансирала Јужноморавска регија и 23 који су сами финансирали боравак. У оквиру ове посете наши представници су присуствовали и свечаном отварању међународног Јубаскет кампа који је намењен унапређењу индивидуалних вештина под вођством искусних тренера.

Свечаности у Кијову и осталим посетама присуствовали су и представници Града Крагујевац: Мирослав Петрашиновић - председник Скупштине града, Ивица Момчиловић - заменик градоначелника и Никола Урошевић - помоћник градоначелника за унапређење и развој спорта.

Посета делегације Црвеном крсту на челу са градоначелником Кијова

Посета делегације Крагујевца Граду Кијова

Награда града Кијова за чешко-српску сарадњу

Дипломе додељене уз награду града Кијова

Посета делегације Крагујевца децем кампу Хутиско-Соланец

Прослава у Кијову поводом 100 година независности Чешке републике

Делегација Крагујевца на додели награда

Предаја "Књиге сећања" Градоначелнику Кијова Франтишеку Луклу

ИЗ ЧЕШКО-СРПСКЕ КЊИГЕ СЕЋАЊА

После захвалности градоначелника Града Крагујевца господина Радомира Николића, књига почиње текстом др Љубише Милојевића једног од добитника високог признања Града Кијова.

Хвала Вам драги пријатељи.

Са задовољством могу рећи да у мојој дугогодишњој пракси лекара и волонтера у хуманим активностима Црвеног крста Крагујевац, доминантно место припада ангажовању на организацији и одабирању школске деце за њихов одлазак и боравак у Чешкој, у камп Хутиско-Соланец, односно као здравствени радник бринуо сам о њиховом здрављу. Оно што нас посебно чини срећним је чињеница да су сва деца током ових 15 година провела своја летовања у добром здравственом стању, да су користећи прекрасне здравствене услове планинског кампа ојачала, и вратила се кући спремна за нове радне обавезе. Свакодневна дружења чешке и српске деце, комуникација на оба језика, наравно и на другим међународним, изродила је велика пријатељства, а забавне активности допринеле су упознавању историје, културе и традиције оба народа.

Нарочито ме радује што сам у свом Крагујевцу наилазио на децу из Чешке, да су нас она са великом радошћу поздрављала, препричавала догађаје са летовања и планирала следећа виђања. Обављајући ове активности, десет пута сам боравио у овом кампу. Том приликом сам упознао доста великих градова у Чешкој, видео многе људе и осетио присне односе наша два народа. Веома важним сматрам истаћи изванредну сарадњу постигнуту између људи из Јужноморавске регије, посебно Кијова и Црвеног крста Крагујевац и града Крагујевца и надам се да ће она бити свестранија и значајнија.

*Др мед. Љубиша Милојевић,
Потпредседник Црвеног крста
Крагујевац*

*Предсеник Црвеног крста Крагујевац Прим. др Стеван Китанић,
доктор на првом кампу "Хутиско-Соланец"*

Нела Костикова - од учесника кампа до добитнице - награде за развој чешко-српског пријатељства

*Посета чешким градовима током трајања кампа,
деца са волонтером, професорком Јасмином Ђорђевић*

Проф. Слађана Ђукановић, др Љубиша Милојевић и Сања Палибрк

Проф. Ана Радојичић волонтер, камп једнако осмех

Волонтери Марица Патрногић и проф. Бранислав Карапавловић на другом кампу

Посета Кијову

У периоду од 25-28 фебруара три предсавника Црвеног крста Крагујевац, Невенка Богдановић, секретар, Јован Лековић, заменик секретара и Богдан Стефановић, председник ОТЈ „Др Елизабет Рос“ су на позив Јужноморавске регије боравили у Чешком граду Брну. Том приликом обишли су Црвени крст Брна, где су поред презентација активности, представљања невалдиних организација и презентација установа за бригу о пензионерима, приказу вежбе удеса на путу, разговарали о будућој сарадњи. Овом приликом наши представници су се састали и са представницима града Кијова и директорком летњег кампа Дома деце и омладине Кијов. Такође су посетили центар који ради са децом и омладином – RATOLEST BRNO.

Посету је детаљно организовала и реализовала Мгр Хана Пургертова (на фотографији прва са лева) на чему смо јој изузетно захвални.

Посета делегације Јужноморавске регије

У октобру 2018. године Крагујевац је посетила делегација Јужноморавске регије на челу са шејтманом (председником, шефом региона) господином Бохумилом Шимеком (на фотографији први са десна).

Он је исказао жељу да се том приликом сретне са секретаром Невенком Богдановић и разговара о наставку сарадње.

Посебно га је интересовао начин организације волонтерског рада, и у вези са тим успостављање директне сарадње Црвеног крста Крагујевац и Црвеног крста Брна, које је исказало жељу за сарадњом.

Секретар се захвалила на честиткама за успешан рад а у вези са сарадњом са Црвеним крстом Брна, рекла је да ће обавестити национално друштво и тражити сагласност.

Мирослава Матић по други пут у Уједињеним Нацијама

Мирослава Матић испред паноа са својом фотографијом на изложби поводом Међународног дана старијих

Мирослава Матић и мр. Наташа Тодоровић, стручни сарадник Црвеног крста Србије за програм бриге о старијима

Мирослава Матић говори на тему о правима старијих

Када ми је 2017. године, одобрена америчка виза ради одласка на скуп Отворене радне групе о старењу при УН на тему „Дискриминација и насиље према старијима“, у јуну 2017. смејала сам се кад сам видела период важења визе – 10 година! Као да ћу ја икад опет да идем! Кад оно, изгледа да су чуда у овим годинама чешћа него што мислимо, или „никад не реци никад“ и сл.

Најпре ми је из Црвеног крста Србије, пред Међународни дан старијих – 1. октобар 2018. године, јављено да се обележава и 70 година од усвајања Декларације о људским парвима и да ће они, поводом тога поставити изложбу великих паноа са активностима својих волонтера у Кнез Михајловој улици у Београду. Ту ће бити и моја слика из УН, где сам представљала старију популацију 2017. године.

Ова изложба, чији је мото „Ми смо шампиони“, је привукла велику пажњу, а касније је пренета на Калемегдан. Одмах су ме интервјуисали за лист „Данас“, а у међувремену ми је стигао позив да идем у Њујорк и 4. октобра говорим на ову тему у УН, на моје лично име. У потпису James C. O'Neal, представник Уједињених нација, Међународне федерације о старењу и председавајући за обележавање Међународног дана старијих за 2018. годину при УН. Уследила је преписка међловима, ништа се не препушта случају. Послали су ми примерак Декларације, тезе за моје излагање од 20 минута, уз напомену да истакнем да сам 2 године старија од Декларације, како сам одрастала уз њу, како се земља мењала под утицајем стицања већих права итд... Наравно, моје излагање је почело чињеницом да смо ми морали да најпре обновимо разорену замљу да би смо имали где да спроводимо своја права која смо већ имали (на рад, школовање, лечење итд.) уз напомену да смо имали и право гласа за жене, што многе земље нису! Али, то је већ сам наступ.

Мирослава Матић поред председавајућег за обележавање Међународног дана старијих за 2018. годину при Уједињеним Нацијама

Уз име Мирославе Матић, стајало је Црвени крст Крагујевац

Мирослава Матић са организаторима и говорницима

Што се тиче статистичких података о старијима, у мом излагању их није било у великој мери јер су то већ познате ствари. Од значаја је како утицати на квалитет живота, укључивање у доношење одлука, очување физичких и менталних способности, праћење нових технологија и усвајање промена у друштву с тим у вези, јер је то и боље разумевање у породици, развијање интергенерацијске сарадње и учење и дружење за цео живот.

Било је нас само 4 говорника. Три професионалца (професори и јавне личности) и ја једина пензионерка. Рекох, не препуштају ништа случају. Скуп је у 10 час. али смо позвани у 7,45 на „доручак“ – јесмо јели али смо се притом и детаљно изразговарали и упознали. Наши домаћини су сигурно хтели да провере да ли смо веродостојни, или смо ту само да прочитамо шта је неки стручњак написао. При излагању имали смо „модератора“ који нас је представљао, али притом и постављао питања у вези са излагањем и шире.

Један професор (неуропсихијатар) је говорио о деменцији, други о сексуалности код старијих, а трећи (правница) о проблемима старења код осуђеника у затвору на дуге временске казне. Затим су стигла питања од публике на папирићима. Била је то права интерактивна дискусија. На крају је свако од нас четворо имао неки минут за завршну реч везано за бригу о старијима. Ја сам изнела жељу своје мајке, у дубокој старости, да је ставимо у кола и провозамо кроз град којим не пролази већ десетак година. У наредним разговорима, кад сам се вратила, увек сам то истицала: да старијима није потребан само кревет, тањир хране, лекови и сл. већ топла људска реч, разговор и разумевање. Ту сам емоцију најбоље осетила у својој породици. У УН је моје излагање лепо примљено. Честитали су ми људи а ја сам била поносна, без лажне скромности, из више разлога. Најпре, на **Црвени крст Србије** који је због свог рада изузетно цењен у свету и зато су и тражили представника баш из Србије први пут; затим на Црвени крст Крагујевца где Кутак за квалитетније старење стварно пружа квалитет старијима уз велико залагање волонтера, и у Билтену излагача тог 4. октобра 2018.

године у УН уз моје име стајало је Црвени крст Крагујевац, те смо већ познати шире. Поносна сам и на себе што сам ово издржала (3 дана тамо и овамо, уз председање у Цириху) и што показујем другима да не треба да стану кад се пензионишу, да живот има много врата која треба отворити без страха и путева које треба истражити. Има ствари које се морају завршити у младости, али старост, уз искуство и знање, даје неку неустра-

шивост која је можда својственија младости.

По повратку су ме, наравно, мало медији заморили, али то и јесте нека вест. У два наврата сам била код министарке Славице Ђукић – Дејановић која је пажљиво саслушала моје утиске и излагање и похвално се о свему изразила.

Чини ми се да сад има више старијих и њихових прича у медијима, вероватно да и наше друштво схвата

да смо све бројнији и да наш глас мора да се чује. А и имамо шта да кажемо. Мени је 2018. година била успешна, као што написаше у Новинама крагујевачким; а нарочито јер сам добила и прауницу – слатку девојчицу Тару. Више него довољно за пуно задовољство особе у овим годинама.

Мирослава Матић

Кутак за квалитетније старење

На пријему код министарке без портфеља задужене за демографију и популациону политику проф. др Славице Ђукић-Дејановић по повратку из Њујорка

Скулптура испред седишта УН у Њујорку која је током тродневног боравка импресионирала Мирославу Матић, под називом "Без насиља", рад шведског уметника Карл Фредрика Ројтерсворда

Мирослава Матић чланица "Кутка" у Уједињеним Нацијама

ГОДИНЕ ПРИЈАТЕЉСТВА

